

**FELSŐPETÉNYI ÓVODA
FELSŐPETÉNY
MUNKÁCSY ÚT 7.
2611
OM 032 138
TEL.:06 35 360 330**

E-mail: ovoda.felsopeteny@gmail.com

**HELYI TEVÉKNYSÉ GKÖZPONTÚ ÓVODAI
PEDAGÓGIA PROGRAM
FELÜLVIZSGÁLATA ÉS MÓDOSÍTÁSA**

**KÉSZÍTETTE: PAULÓNÉ LASSÚ MARIANNA
igazgató**

FELÜLVIZSGÁLAT és MÓDOSÍTÁSA IDŐPONTJA: 2025.

MOTTÓNK:

**„MINDEN GYEREK EGYEDI,
ÉS MINT ILYEN, JOGA VAN ELVÁRNI
SZEMÉLYISÉGE TISZTELETBEN TARTÁSÁT,
SZÜKSÉGE VAN ARRÁ, HOGY SAJÁT RITMUSÁNAK
MEGFELELŐEN ÉLJEN ÉS PIHENJEN,
JOGA, HOGY NE LEGYEN MINDIG TISZTA ÉS TÖKÉLETES,
JOGA VAN HIBÁZNI,
SZÜKSÉGE VAN A FELTALÁLÁSRA ÉS ALKOTÁSRA,
SZÜKSÉGE VAN ESZTÉTIKAI ÉRZELMEKRE,
JOGA VAN BÁRMIFÉLE TUDÁS MEGSZERZÉSÉRE.”**

/ CELESTIN FREINET /

I. AZ ÓVODA HIVATALOS ELNEVEZÉSE:

AZ ÓVODA CÍME: *FELSŐPETÉNYI ÓVODA*
2611, FELSŐPETÉNY
MUNKÁCSY ÚT 7.
TELEFON: *06 35 360-330*

AZ ÓVODA FENNTARTÓJA: *KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT*
2611, FELSŐPETÉNY
RÁKÓCZI ÚT 11.
TELEFON: *06 35 360-021*

AZ ÓVODAI CSOPORTOK SZÁMA:
EGY OSZTATLAN CSOPORT

AZ ÓVODA IGAZGATÓJA: **PAULÓNÉ LASSÚ MARIANNA**
PROGRAMUNK: *TEVÉKENYSÉ GKÖZPONTÚ NEVELÉSI PROGRAM*
SAJÁT PROGRAM

Az óvodánk alaptevékenységét az intézmény **ALAPÍTÓ OKIRATA** határozza meg.

Az **ÓVODAI NEVELÉS ORSZÁGOS ALAPPROGRAMJA** biztosítja az óvodapedagógusok pedagógiai nézeteinek szabadságát, módszertani szabadságuk érvényesítését.

Óvodai nevelésünk a gyermekek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magába foglaló játékos kezdeményezések, foglalkozások keretében folyik.

BEVEZETŐ

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja a hazai óvodai nevelés hagyományaira, értékeire, nemzeti sajátosságaira, a pedagógiai és pszichológiai kutatások eredményeire, a nevelésügy nemzetközileg elismert gyakorlatára épít.

Magyarország Alaptörvényének értékeit és a Magyarország által aláírt nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettséget figyelembe véve meghatározza a magyarországi óvodákban folyó pedagógiai munka alapelveit.

ALAPELVEINK:

a) A gyermeket – mint fejlődő személyiséget – szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg.

b) A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvoda kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet tölt be.

c) A gyermeki személyiség teljes kibontakoztatása, megerősítése.

Az emberi jogok és gyermeki jogok tiszteletben tartása, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben.

d) A gyermek tapasztalatait, érzelmeit, vágyait tevékenységein keresztül fejezi ki, ezért a gyermeki tevékenységnek a teljes nevelési időben érvényesítjük

Gondoskodás és különleges védelem, bizalom minden gyermek (mint fejlődő személyiség) számára.

A gyermek emberi méltóságának, jogainak biztosítása az óvodai nevelésünk teljes eszközrendszerével.

A gyermeki személyiség tisztelete, elfogadása a szeretet és megbecsülés jegyében.

A gyermek személyiségének fejlesztése az egyéni képességek kibontakoztatásával.

TÖRVÉNYI HÁTTÉR

AZ ÓVODAI PEDAGÓGIAI PROGRAM tartalmi elemeit, követelményeit az ÓVODAI NEVELÉS ORSZÁGOS ALAPPROGRAMJA a 363/2012.(XII.17.) Kormány Rendelet és a Kormány által kiadott nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXCV. törvény 94§ (4) bekezdése szabályozza.

Az alapprogramot a 363/2012.(XII.17.) számú kormányrendelet módosította.

136/2018.(VII.25.) Kormány rendelete

Az óvodai pedagógiai programunk elkészítésénél figyelembe vettük a NEMZETISÉGI ÓVODAI NEVELÉS IRÁNYELVEIT és a SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK ÓVODAI NEVELÉSÉNEK IRÁNYELVEIT.

Az 1999 szeptemberében bevezetett tevékenységközpontú nevelési programunk gyakorlatban való alkalmazása sikeresnek bizonyult.

A programunk a törvényi előírásoknak, a jogszabályoknak, a rendeleteknek megfelel, valamint a helyi igények és lehetőségek egyeztetésére épült.

A kiegyensúlyozott óvodai életmód kialakításával, az érzelmi biztonság és az esztétikus környezet megteremtésével fejlesztettük minden gyermek személyiségét eddig is.

II. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP

GYERMEKKÉP

1. Az ALAPPROGRAM az emberi személyiségből indul ki.

A gyermek egyedi, mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.

2. A gyermek fejlődő személyiség. Fejlődését meghatározzák a genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások – beleértve a spontán és tudatos nevelő hatásokat is.

Mindezek következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként, életszakaszonként és egyénenként változó.

Testi és lelki szükséglete van.

A személyiség szabad kibontakoztatásában meghatározó szerepet tölt be a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet.

Az óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó, a gyermeki személyiséget kibontakoztató.

Nevelésünk során arra törekszünk, hogy minden gyermek egyformán, magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, önmagához képest fejlődjön.

A közösségbe bekerülő gyermek meglévő hátrányai csökkenjenek, nagy gondot fordítva az előítéletek elkerülésére.

ÓVODAKÉP

1. Az óvodáskorú gyermek nevelésnek elsődleges színtere a család.
2. Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője.

A gyermek 3. életévétől az iskolába lépésig tart.

Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere személyi és tárgyi, valamint pedagógiai környezete biztosítja az óvodáskorú gyermekek nevelésének és fejlődésének optimális feltételeit.

Az óvoda funkciói:

- óvó-védő
- szociális
- nevelő-személyiségfejlesztő

Miközben ezeket a funkciókat teljesíti az óvoda a gyermekben megteremtődnek a következő életszakaszba / kisiskolás korba / való átlépés belső pszichikus feltételei.

Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete segíti a gyermek környezettudatos magatartásának kialakulását.

3. Óvodai nevelésünk célja:

a) Elősegítse a 3-7 éves korú óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, személyiségének kibontakozását, a hátrányok csökkenését. Nagy gondot kell fordítani a kiemelt figyelmet igénylő gyermekekre. A fejlesztés játékos tevékenységek által, az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével történik.

b) A gyermeki személyiséget különös védelem illeti meg.

4. Az óvodai nevelésünk alapelvei:

a) A gyermeki személyiséget bizalom, elfogadás, tisztelet, szeretet és megbecsülés övezi.

b) A nevelés segíti és lehetővé teszi a gyermek személyiségfejlődését, az egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását.

c) Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai intézkedéseknek, hatásoknak igazodniuk kell a gyermek személyiségéhez.

5. Az óvodai nevelés gondoskodik a gyermeki szükséglet kielégítéséről, a szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről, az érzelmi biztonságot nyújtó derűs légkörről, a testi, a szociális és az értelmi / egyéni képességek életkorhoz igazodó / műveltség tartalmak, emberi értékek közvetítéséről.

Gondoskodik az életkornak és fejlettségnek megfelelő tevékenységről, különös tekintettel a játékról, ami mással nem helyettesíthető.

Gondoskodik az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezetről.

6. A felekezeti, illetve egyházi óvodai nevelésben szükséges, hogy az intézmény teljes szellemisége biztosítsa a hit megélésének lehetőségét a nevelési és tanulási folyamatokban.

7. A nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését és nyelvi nevelését.

A multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

8. A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekei részére biztosítani kell önazonosságuk megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.

III. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki és értelmi fejlesztése. Ezen belül:

I. az egészséges életmód alakítása

II. az érzelmi nevelés, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

III. az anyanyelvi, értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása.

I. Az egészséges életmód alakítása:

- a gyermek testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése, a gyermek gondozása
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése
- a gyermek testi képességek fejlődésének segítése
- a testápolás, az étkezés, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukor tartalmú ételek és italok, a magas só és telítetlenzsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése
- életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához
- a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés, az egészségmegőrzés szokásainak kialakítása, fejlesztése.
- az egészséges életmód szokásainak alakításához szükséges környezet megteremtése
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó környezettudatos magatartás megalapozása.
- a megfelelő szakemberek bevonásával - a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki és értelmi nevelési feladatok ellátása.

A szomatikus egészségnevelés feladatai:

- A gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése
- A gyermek testi képességei fejlődésének elősegítése
- A gyermek testi egészségének védelme, a szervezet edzése
- A testápolás, az egészség megőrzés szokásainak alakítása
- Az egészséges környezet biztosítása

A szomatikus nevelés részfeladatai:

- 1, a személyi higiénia nevelés
- 2, a környezet higiénijának védelmére nevelés
- 3, egészséges táplálkozási szokások kialakítása
- 4, a mozgásigény kielégítése

5, kisebb rendellenességek korrekciója

6, a gyermekbalesetek megelőzése

1. A személyi higiénia nevelés:

E feladatrendszer egyik feltétele szerint elvárjuk, hogy a gyermekek tisztán, gondozottan érkezzenek az óvodába. Ha mégis előfordulna higiénia hiánya, amiért a gyermek nem felelős, mert a gyermek önértékét nem szabad megsértenünk.

Ha szükséges a gyermeket mosdassa meg az óvónő vagy a dajka. Már kiscsoportban legyen természetes, hogy az óvónő és a dajka több segítséget nyújt a testápolással kapcsolatos tennivalókban. A testápolás rendszeres gyakorlása a gyermek szokásává kell, hogy alakuljon, a gyermek váljék egyre önállóbbá.

Az önállósághoz szükséges szeretetteljes légkörrel az óvónő és a dajka gondoskodik.

Az óvónő egészségvédő tevékenysége a gyermek óvodai tartózkodásának egész idejére kell, hogy kiterjedjen. Már érkezéskor ellenőrizzük, hogy milyen tisztasággal, lelkiállapotban érkezik a gyermek. A szülőktől nehezen elváló gyermekekre jobban odafigyelünk, hiszen az óvónő az édesanyát helyettesíti, de nem pótolja.

Betegség esetén értesítjük a szülőt megérkezéséig pedig az óvónő feladata a gyermek elkülönítése, az elsősegélynyújtás.

Az óvodai testápolás követelménye a személyi tisztaság szokássá alakítása (mosakodás, fésűködés). A kicsik eleinte segítséggel, majd egyre önállóbban mossanak kezet, amelyhez biztosítjuk a megfelelő eszközöket (szappan, körömkefe, törölköző).

Minden gyermeknek jellel ellátott fésűje, fogmosó felszerelése, tornafelszerelése van.

A gyerekek otthonról hozott kispárnával és pléddel rendelkeznek, az ágynemű többi részét az óvoda biztosítja. Az óvoda tulajdonában lévő ágyneműk mosása az óvodában történik kéthetente.

Kérésünkre a szülők rétegesen öltöztetik gyermekeiket és biztosítják számukra a váltóruhát és a váltócipőt.

Már a kiscsoportban elkezdjük a fogmosást, de lehetőséget nyújtunk csak a szájöblítésre is. A fogmosó felszereléseket rendszeresen fertőtlenítjük.

Az orrfújás és a papír zsebkendő helyes használatára is fokozatosan tanítjuk meg a gyermekeket. A papír zsebkendő egyszeri használat után kidobandó és mindig kézmosás követi.

A WC használatának önálló elsajátításában fontos szerepe van az óvónőnek és a dajkának. Ehhez elengedhetetlen az intimitás biztosítása. A gyermek igény szerint mindig mehet a mosdóba felnőtt kíséretével. A fertőző betegségek megelőzése érdekében ellenőrizzük a rendszeres kézmosást.

Rendszeresen fertőtlenítjük a tisztálkodási eszközöket, a közös használati tárgyakat és játékszereket.

2. Környezethigiénia nevelés követelményei:

- legyen biztonságos a gyermek számára
- feleljen meg a gyermek testméreteinek
- Biztosítsa a gyermek egészségének megőrzését
- tegye lehetővé a gyermek mozgásának és játékidényének kielégítését.

A csoportszobában az óvónő és a dajka feladata a szellőztetés, megfelelő világítás és hőmérséklet biztosítása.

A gyermekek feladata a játékszerek rendeltetésszerű használata.

A játékszereket könnyen elérhető helyre tesszük. Az ágazásnál a nagyobb gyermekek segítségét is igénybe vesszük.

Az óvoda udvarának rendbetétele folyamatosan történik, a fűnyírásban a fenntartó segítségére számíthatunk.

Ügyelünk az udvar tisztaságára. Óvodánk nagy udvarral rendelkezik, ahol sziklakertek és fedett terasz található. A fák lombozata a nagy melegben is védettséget ad a gyerekeknek a káros napsugárzás ellen.

A homokozó felásását hetente, fertőtlenítését kéthetente végezzük. Lefedése takarófólia rögzítésével történik.

Felhívjuk a nagyobb gyermekek figyelmét a kisebbek védelmére, a balesetek megelőzésére. Az udvaron is biztosítjuk a vízivás lehetőségét.

3. Egészséges táplálkozás, kulturált étkezés:

Az óvodás gyermek táplálkozási szükséglete eltér a felnőttekéhez képest, szervezetük a sok mozgás miatt plusz kalóriát igényel. Folyadék igényüket egész nap kielégítjük a csoportszobában is.

A szükséges szénhidrát zsír és összfehérje szükségletet rendszeres táplálkozással lehet biztosítani.

A fűszerezett, nehezen emészthető élelmiszerek helyett a gyümölcsök sokféleségével kínáljuk óvodásainkat. Heti rendszerességgel a szülőkkel egyeztetve – gyümölcsnapot tartunk.

A kicsiket fokozatosan megtanítjuk az evőeszközök helyes használatára, a nagyobbak példamutató magatartása fontos. A változatos étrend segít abban, hogy megtanulják a különböző ételek nevét. Az étlapot központilag készítik, de a gyerekek kívánságát figyelembe veszik.

4. A szervezet edzése, testnevelés:

Többféle mozgásra van lehetőség a gyermekek számára a szabadban.

Feladataink:

- a szervezet mozgásigényének kielégítése (mozgás lehetőség biztosítása)
- a szervezet edzése (természetes mozgás, levegőzés, napozás)
- rendszeres kondicionálás
- az óvodai mindennapos testnevelés megtartása változatos formában

A szervezett mozgásos tevékenységeket, amikor az időjárás engedi a szabadban vagy a csoportszobában a terem ártrendezésével, nyitott ablaknál végezzük.

Biztosítjuk a balesetmentes higiénias területet. A mozgásos tevékenységekhez tornaruhába öltöztetjük át gyermekeinket. Mivel egyes csoport vagyunk a foglalkozások időtartamában is a fokozatosság elve érvényesül. A foglalkozások időtartama: kicsiknél: 10 - 15 perc, középső - és nagycsoportosoknál: összesen 45 perc.

5. Betegségek, kisebb rendellenességek, balesetek megelőzése:

Óvodánk csak egészséges gyermeket fogadhat be. A nap folyamán azonban többféle megbetegedés tünetei jelentkezhetnek. Leggyakoribb tünetek: láz, kipirult arc, izzadás, bágyadtság, étvágytalanság, hányás, hasmenés, köhögés, torokfájás, tüsszögés.

Tennivalóink betegség esetén: elsősorban a szülő értesítése, a gyermek elkülönítése, lefektetése.

A betegségből felépülve, csak orvosi igazolással fogadjuk újra a gyermeket. Semmiféle gyógyszert nem adagolunk a gyermekeknek, csak kizárólag az asztmás beteg gyermeknek, rosszullét esetén azonnal értesítjük a szülőt, szükség esetén az orvost.

A légúti megbetegedések elkerülése érdekében sokat tartózkodunk a szabad levegőn, szellőztetjük a csoportszobákat, az eszközöket, játékszereket rendszeresen fertőtlenítyük, biztosítjuk a gyakori kézmosás lehetőségét.

A lúdtalp kialakulása az óvodáskorban észlelhető. Megelőzése érdekében mezítláb végzett mozgásos gyakorlatokat vehetünk be.

A fertőző bőrbetegség esetén a gyermekek, csak orvosi igazolással jöhetnek újra óvodába.

A balkezes gyermekeket nem akadályozzuk a cselekvéseik során.

Az óvónő feladata a gyermek egészségének és testi épségének védelme, a balesetek megelőzésére nevelés. A balesetek túlnyomó része elesésből, leesésből, nekiütközésből ered. Felhívjuk a gyermekek figyelmét a veszélyes helyzetekre.

Megmutatjuk és megtanítyuk a balesetek megelőzése érdekében, az eszközök helyes használatát (olló, kés, villa stb.)

6. Együttműködés az egészségügyi szolgálattal:

Az óvoda egészségügyi ellátásával a megbízott (felkért) háziorvos foglalkozik. A háziorvos feladata a rendszeres szűrővizsgálat lebonyolítása, melynek eredményeit közölnie kell a szülőkkel.

Az óvodavezető, az óvodapedagógus és a védőnő együttműködésének alapvető célja: a gyermek egészségének, megőrzése.

A szűrővizsgálatok eredményét a gyermekek egészségügyi törzslapján rögzíti az orvos és a védőnő. Feladatunk, hogy játékosan felkészítsük a gyermekeket a vizsgálatokra.

Az óvodánk kapcsolatban áll az ÁNTSZ megyei intézetével.

Az óvodai egészséges életmódra nevelés egészséges környezetben történik. Az egészség megőrzésében és megszilárdításában fontos szerepe van a szabad és irányított mozgásnak.

Az egészséges életmód szokásainak megalapozásában, a mozgás megszerettetésében és a mozgásigények kielégítésében fontos az egyéni sikerélmények biztosítása, amelyre mi mindig nagyon odafigyelünk.

II. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

1. Az óvoda családi, bizalmat közvetítő, szeretetteljes légköre ösztönöz és hatással van a gyermek érzelmi kötődésének alakulására.
2. Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága a magatartás érzelmi vezéreltsége. Elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül. Megteremtse a gyermek pozitív tulajdonságainak erősítését, sikerélményhez juttatását. Fontos, hogy a gyermeket már óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások ériék.
 - a gyermekközpontú, szereteten és bizalmon alapuló, barátságos légkör alakítása
 - az óvoda alkalmazottai és a gyermek, a gyermek, valamint az óvodai alkalmazottak között jó érzelmi viszony kialakítása, pozitív attitűd dominálásával.
 - az anyás beszoktatás biztosítása
 - a közös élményekre épülő tevékenységek megszervezése
 - a közösségi élet szokásai és a közösségi magatartás kialakítása
 - az óvodánk egyszerre segítse a gyermekek erkölcsi fejlődését, én tudatának alakulását, és önérvényesítő törekvéseit is fejlessze.
 - tudatosodjon a gyermekekben az a tény, hogy az emberek különbözőek, és ezt fogadják el.
3. A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása.

A gyermek erkölcsi tulajdonságainak - (például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) - és akaratának (ezen belül: az önállóságnak, önfegyelemnek, kitartásnak, feladattudatának, szabálytudatának) fejlődése, szokás és normarendszerének megalapozása.
4. Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje a szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és a családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

5. A gyermeki magatartás szempontjából az óvodapedagógus és az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése fontos, hogy modell értékű szerepet töltsön be.

6. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

Az óvodáskorú gyermek alapvető sajátossága, hogy magatartása érzelmektől vezérelt. Éppen ezért elengedhetetlen, hogy őt szeretetteljes, biztonságot adó légkör vegye körül.

Alapvető célunk: a feltétel nélküli szeretet, a békés egymás mellett élés, az egymásra figyelés. Ez a szemléletmód tükröződik vissza nevelői munkánk során, illetve gyermekeink tevékenységformáiban.

Óvodánk és a szülők együttműködése érdekében: lehetőséget biztosítunk, hogy a szülők részt vegyenek a közösen szervezett programokon. (ünnepek, kirándulások, nyílt napok, stb.) és betekintést nyerjenek óvodánk életébe.

A beszoktatásnál törekszünk arra, hogy a gyermekeket kedvező hatások ériék. Meleg érzelmi támaszt nyújtó környezetet alakítunk ki, ahol a gyermekek ötletei, elképzelései érvényesülnek. Jeleiket előzetes megbeszélés után kapják meg. Beszoktatás alatt játékos formában gyakoroltatjuk a különböző tevékenységeket.

Az érzelmileg szegény, sajátos bánásmódot igénylő gyermekeknél a családi háttér megvizsgálásával igyekszünk betekintést nyerni a gyermek érzelmi világába.

Ezután különös figyelmet fordítunk a személyes kapcsolatra (pl. lefekvésnél simogatás, ölbeli párjátékok óvónő és gyermek között), majd megkeressük a megfelelő módszert az egyéni bánásmód alkalmazásához. A felnőtt - gyermek kapcsolatában fontos, a gyermek érzelmeinek megértése.

A kapcsolat erősítése érdekében minden gyermek számára biztosítjuk a személyes perceket, ahol lehetőség nyílik a saját élményeinek elmondására, mások élményeinek meghallgatására, elfogadására.

A gyermek pozitív kapcsolatait is csak úgy alakulhatnak ki, ha jól érzi magát a csoportban. Mindehhez tevékeny élet szükséges, ahol a közös élmények biztosítják a gyermekek együttműködését, formálják egymáshoz való viszonyukat.

Óvodánkban rugalmas napirendet alakítottunk ki, amely alkalmazkodik a gyermekek életkori sajátosságaihoz.

Alkalom nyílik a kötetlen munkaforma kialakítására, a mikrocsoportos foglalkoztatásra, ezzel együtt az egyéni képességfejlesztés optimális lehetőségére.

Minden gyermeket külön kis egyéniségnek tartunk, akiket képességeikhez mérten próbálunk fejleszteni.

Ahhoz, hogy jó közösségi szellem alakuljon ki a gyermekek között, különös jelentősége van a közös élményekre épülő tevékenységek gyakorlásának.

III. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása:

1. Az anyanyelv megbecsülésére, szeretetére, ismeretére nevelés.

Természetes beszéd és kommunikációs helyzetek kialakítása, beszédkedv fenntartása, a gyermekek ösztönzése egymás meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és válaszaikra való nevelés.

2. Az óvodai nevelés a gyermek egyéni érdeklődésére, ismeretire épít. A közös tevékenységek, élmények, tapasztalatok, változatos tevékenységek biztosítják további élmények tapasztalatok szerzését az őt körülvevő természeti, társadalmi környezetről.

A közös tevékenységek, a közös élmények és a közös örömek során alakulnak, fejlődnek kapcsolataik, érzelmi kötődéseik.

A jó hangulat, a vidámság, a derű bensőségebbé teszi érzelmi kötődésüket egymáshoz és a felnőttekhez.

3. További feladat: a gyermek spontán szerzett ismereteinek, tapasztalatainak rendszerezése, bővítése, különböző élethelyzetekben és tevékenységekben gyakorlása, megtapasztaltatása.

Az értelmi képességek (gondolkodás, képzelet, érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem) és az alkotóképesség fejlesztése.

Olyan ösztönző környezet biztosítása, amely elősegíti valamennyi értelmi képesség, de kiemelten a képzelet és a kreativitás fejlődését.

A beszéd, az anyanyelv, a kommunikáció fejlesztése nagyon fontos.

Az új óvodások különböző szintű beszédkészséggel érkeztek óvodánkba.

Van olyan gyermek, aki 3 évesen folyamatosan, választékosan beszél, élményeiről társainak és a felnőtteknek önállóan beszámol, gazdag szókinccsel rendelkezik.

A gyerekek egy része keveset vagy alig beszél, a kérdésekre bólogat, esetenként egy-egy szóval válaszol, játék közben sem beszél, inkább mutogat társainak.

Előnye a vegyes korcsoportnak, hogy a kisebbek a nagyobb gyermekektől hallják a folyamatos beszédet a nap minden időszakában.

A foglalkozások, a tevékenységek folyamán ösztönözzük a gyerekeket a szép, tiszta beszédre. Sok mesemondással, bábozással, dramatizálással motiváljuk a félénkebbeket, hogy bátran nyilvánuljanak meg.

Különböző játékos mozdulatokkal, állatok hangjának utánzásával fejlesztjük a beszédszerveket: pl.: vonat, repülő, kígyó, méhecske, kakas, liba stb. hangjának utánzása.

Nagyon szeretik azt a játékot, ahol egymás hangját kell felismerni.

Sok képolvasással, képeslapok nézegetésével, különböző játékokkal próbálunk minél jobb eredményt elérni az anyanyelvi nevelés terén; /pl.: találós kérdések, ellentétpárok, rokon értelmű szavak keresése, nyelvtörők, szóláncjáték stb./.

Nagy gondot kell fordítanunk a könyv megbecsülésére nevelésben /ne tegyék a földre, ne tapossanak rajta, ne építsenek vele/. Tanulják meg, hogy a könyv miért érték.

A bábozással a gyermek átélheti, eljátszhatja saját élményeit, gátlásai feloldódnak. A dadogó gyermek folyamatosan tud beszélni a báb szerepébe bújva. A dramatizálásnál fejlődik, finomodik óvodásaink látás, hallás és verbális kifejezőkészsége.

Mindennap mesélünk, a nagyobb gyerekek már önállóan is el tudnak összefüggően mondani egy-egy mesét.

Az óvodánkban kialakított családias légkörben szívesen beszélnek gyerekeink élményeikről a felnőtteknek és egymásnak.

A környezet szép, tiszta beszéde ösztönzőleg hat a gyermek beszédfejlődésére.

Oda kell figyelni, hogy a felnőttek beszéde lényegre törő, változatos hangzású, hibátlan és érthető legyen.

Ennek ellenére előfordul, hogy a gyerekek akár vers, mondóka vagy ének tanulásánál hibásan sajátítanak el egy-egy szót, amit minél előbb korrigálni kell, indirekt módon.

Óvodánkban előfordulnak beszédhibás gyermekek. Az óvodába járás ideje alatt sokat beszélgetünk velük, biztatást, dicséretet kapnak, és egyéni fejlesztéssel próbáljuk korrigálni a beszédhibákat.

Törekszünk arra is, hogy a gyermekek ne vágjanak a felnőttek, illetve egymás szavába, türelmesen hallgassák meg mindenki mondanivalóját.

Igyekszünk az egész nap folyamán időt biztosítani az élmények meghallgatásra. Egyénileg és kisebb csoportokban is sokat beszélgetünk a gyerekekkel.

A gyermekeknél előfordul, hogy nyelvtanilag hibásan használnak szavakat, amit személyes példamutatással javítunk.

Minden gyermeknél az egyéni fejlettségi szintjét figyelembe véve, igyekszünk feladatokat adni, amely segíti a szép, tiszta beszéd fejlesztését.

Nagyon fontos, hogy megtanuljanak gyermekeink összefüggően, érthetően, helyes kiejtéssel beszélni.

Hetente egy alkalommal logopédus foglalkozik a beszédhibás gyermekekkel.

IV. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

Személyi feltételek:

1. A személyi feltételek a törvényi előírásoknak megfelelőek.
Az óvodások nevelésével szakvizsgázott óvodapedagógus foglalkozik
A nevelőmunka középpontjában a gyermek áll.
2. Az óvodapedagógus kulcs-szereplője az óvodai nevelőmunkának, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára. Jelenléte fontos feltétele a nevelés egész időtartamában, Segítő, elfogadó, támogató attitűdje modellt jelent a gyermekek számára.
3. Az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez.
4. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztése speciálisan képzett szakember közreműködésével történjen.
5. A nemzetiséghez tartozó gyermekeket is nevelő óvodában a dolgozók feladata, hogy megvalósítsák a nemzetiségi óvodai nevelés célkitűzéseit.
6. A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeit is nevelő óvodában a dolgozóknak a feladatuk lehetőséget teremteni, hogy a gyermekek megismerjék egymás kultúráját, anyanyelvét.

Tárgyi feltételek:

Óvodánk rendelkezik a pedagógiai program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel.

Az egy csoportos óvodánk alapterülete 273 m². Működésére adottak a feltételek.

Az épülethez 2730 m² –es terület tartozik, amely lehetővé teszi a 3-7 éves gyermekek mozgás és játékigényét.

Óvodánk működtetéséhez adottak a feltételek. Évről-évre fejlesztjük a tárgyi-dologi eszközöket, pályázatokkal, patronálók támogatásával is még színesebbé tesszük a gyermekek környezetét.

Az óvoda épületének, udvarának berendezéseit úgy alakítottuk ki, hogy otthonosak, barátságosak legyenek, Motiváljanak játékra, amelyek alakításában a gyermekek adott szükségletük, tevékenységük szerint vesznek részt. Az óvoda színterei szolgálják gyermekeink biztonságát, kényelmét, megfelelően változó testméreteiknek, az egészségük megőrzését, fejlődését biztosítsa.

Az eszközök testméreteiknek megfelelőek, esztétikusak, színesek.

A gyermek által használt játékokat, eszközöket számukra hozzá férhető helyen kell elhelyezni, ügyelve biztonságukra.

Az óvoda biztosítson megfelelő munkakörnyezetet az óvodai munkatársaknak, lehetőséget teremtve a szülők fogadására.

ÓVODÁNK NYITVATARTÁSA: 6.30. - 16.30.**Az óvodai élet megszervezése:**

Logopédiai foglalkozáson és hitoktatáson is részt vehetnek gyermekeink. Erről a szülők írásban nyilatkoznak. A pályázatokon nyert programokon való részvételtől szintén írásbeli nyilatkozatot kérünk.

1. A gyermek egészséges a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a heti rend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartalmú párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek.

A napirendünk és a heti rendünk igazodik a gyermekek egyéni szükségleteihez, a helyi szokásokra, igényekre épül.

Az egészséges fejlődéséhez és fejlesztéshez biztosítja a különböző, a differenciált tevékenységek, valamint a gyermekek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5-45 perces) csoportos foglalkozások tervezését.

2. A napirendünkben a tevékenységeket úgy terveztük, hogy a játék kitüntetett szerepet töltsön be. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermekeknek.

A gyerekeknek a szervezett foglalkozások, tevékenységek kötött vagy kötetlen formában zajlanak. Ezt mindig az óvodapedagógus dönti el.

3. Napirendünket folyamatosság és rugalmasság jellemzi., amely igazodik a gyermekek motiváltságához, aktivitásához és a változó környezethez. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, szem előtt tartva a játék kitüntető szerepét. A napi és hetirendet az óvodapedagógusok alakítják ki.

4. A gondozásnak kiemelkedő szerepe van az óvodai élet szervezésében.

Az óvodapedagógus a gondozási folyamatokban is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, segíti önállóságának fejlődését, együttműködik a gondozást, nevelést végző munkatárssakkal. Az óvodai élet megszervezése során törekedni kell a személyes interakciókra, élőszavas mese és közösségi játékelmény biztosításával.

5. Az óvodai nevelés tervezését, a gyermekek megismerését, fejlesztését, fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják.

Az óvodai nevelés csak jóváhagyott pedagógiai program alapján valósulhat meg. A gyermek neveléséhez szükséges a teljes óvodai életet magában foglaló tevékenységek csak az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével történhet.

6. A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében a csoportban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítő, fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.

7. A tanköteles korú, de az óvodában nevelkedő gyermekeket a 6. pont alkalmazása során tanköteles korukat megelőző nevelési évben járóknak kell tekinteni.

8. A gyermek fejlődésének nyomonkövetése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.

9. A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából a tanköteles kor betöltéskori nevelési évben diagnosztikus mérési rendszer alkalmazható.

Az óvoda kapcsolatai:

1. Az óvodai nevelésünk a családi neveléssel együtt biztosítja a gyermekek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való szoros együttműködés.

Az együttműködés formái változatosak, amelyek a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magukba foglalják azokat a lehetőségeket, amelyeket az óvoda, illetve a család teremt meg. Az óvoda által és a családokkal közösen szervezett események, ünnepek családi hangulat kialakításával – a felnőtten és a gyermekek közös tevékenységével is – kifejezik az örömteli érzelmi állapotot.

Az óvodapedagógusok figyelembe veszik a családok sajátosságait, a szokásait, az együttműködés során érvényesítik a családközpontú intervenciók gyakorlatát, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

2. Az óvoda kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, amelyek a gyermek óvodai élet során és után találkozik. A kapcsolattartás formái módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és az egyéni szükségletekhez.

A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában nyitottak és kezdeményezők vagyunk.

3. A szlovák nemzetiséghez tartozó gyermekeket is nevelő óvoda vagyunk, ezért rendszeres kapcsolatot tartunk a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzattal.

4. A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külföldi magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és – lehetőségei szerint – szakmai kapcsolatot tart fenn.

Kapcsolataink, partnereinkkel való kommunikáció

Partnerkapcsolataink:

Együtt a szülőkkel - szülő mint partner

A szülőkkel való kapcsolattartás nagyon fontos számunkra az óvodai nevelés szempontjából.

Formái:

- Első találkozás - óvodai előjegyzés alkalmával
(beszélgetés, óvodánk bemutatása)
- „Anyás” beszoktatás
- Időnkénti vagy rendszeres rövid találkozás (amikor a szülő elkíséri a gyermeket az óvodába)
- Lehetőség biztosítása az óvodai élet betekintésébe. /alkotó délelőttök, gyermekheti programok/
- Szülői értekezletek, óvodai ünnepélyek, falunap

Partneri kapcsolat a szülő és az óvónő között

- Közösén érezzünk felelősséget a gyermekért a nevelésben.
- Fontos számunkra a bizalom, a nyitottság és a közös célok, feladatokon alapuló meleg, türelmes, megértő emberi kapcsolat.
- Megpróbálunk minél több olyan alkalmat teremteni, ahol nyílt, egymást segítő kapcsolat alakulhat ki.
- A gyermekekre is partnerként nézünk, hiszen neveljük őket és nem a saját képünkre, formáljuk. Gondoskodunk arról, hogy a szülők és a dolgozók viszonyát a kölcsönös tisztelet és elismerés jellemezze.
- Nap, mint nap biztosítjuk őket arról, hogy érdeklődésüket, részvételüket (bármiben) értékeljük.
- Programjainkat (kirándulás, szülői értekező, ünnepély) mindig a szülőknek megfelelő időpontra tervezzük, segítjük a gyermekek elhelyezését is ha szükséges.

KAPCSOLATTARTÁSUNK folyamatos:

- a szülőkkel
- a szülői szervezettel
- a fenntartóval
- a logopédussal
- a nemzetiségi önkormányzattal
- a nőtincsi közös önkormányzati hivatallal
- a gyermekvédelmi szolgálattal
- a háziorvosunkkal
- a védőnővel
- a körzeti általános iskola vezetőjével és tanítóival

Kapcsolattartásunk alkalomszerű:

- - Nógrád Megyei Pedagógiai –szakmai szolgáltató és szakszolgálati intézet munkatársaival
- a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival
- Országos Beszédjavító és Rehabilitációs Intézettel

V. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

1.JÁTÉK

2.VERSELÉS, MESÉLÉS

3.ÉNEK, ZENE, NÉPI JÁTÉK, TÁNC

4.RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZIMUNKA

5.MINDENNAPOS MOZGÁS

6.A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE

7.MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK

8.TANULÁS /TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGNYÍLVÁNULÓ/

1. A JÁTÉK

Óvodai nevelésünk során a lehetőségeinkhez képest, a legoptimálisabb feltételeket biztosítjuk a gyermekek legfontosabb tevékenységéhez, **a játékhoz, amely az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze.**

1. A játék, mint a gyermekek legfontosabb és legfejleszthetőbb tevékenysége és a gyermeki személyiség egymással kölcsönhatásban fejlődik.

A játék a gyermeki pszichikum fejlődésének mozgatója.

A játék fejlődése fokozatosan következik be, a gyermek belsőleg „megéri” erre a külvilágból és saját belső világából származó benyomásait a játékban éli ki.

Ez által válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, a pszichikumot, a mozgást, az egész személyiséget fejlesztő élményt adó tevékenységgé.

2. A kisgyermek első valódi játszótársa a családban, az óvodában is a felnőtt –a szülő és az óvodapedagógus.

Az óvodapedagógus jelenléte lehetővé teszi a gyermekek közötti játékkapcsolatok kialakulását, utánzó mintát ad a játéktevékenységekre.

3. A játékhoz megfelelő helyet, esztétikus és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokat, eszközöket biztosítunk.

Óvodánkban az óvodapedagógus feladata, hogy megfelelő csoportlégkört, helyet, időt, eszközöket és élményszerű lehetőséget teremtsen a különböző játékformákhoz: a gyakorló játékhoz, szimbolikus játékokhoz, konstruáló játékokhoz, a szabályjátékokhoz.

4. Óvodánkban óvodapedagógus tudatos jelenléte folyamatosan biztosítja az élményszerű, elmélyült, kreatív gyermeki játék kibontakozását. Mindezt az óvodapedagógus feltételteremtő tevékenysége mellett a szükség és igény szerinti együttjátszással, ösztönző, támogató magatartásával, az indirekt reakcióval éri el, és így segíti az elmélyült játék kibontakozását.

5. Óvodánkban érvényesül **szabad játék túlsúlya**. Az óvodai napirendünkben és időbeosztásunkban a játék kiemelt jelentőségű, amely a játékos tevékenységek szervezésében is megmutatkozik.

A játék a 3 - 6 - 7 éves gyermek alapvető, mindennapjait átszövő tevékenység.

A játék kitűnő talaja a fejlesztésnek, mert általa szinte észrevétlenül tanul a gyermek. Feldolgozhatja és gyakorolhatja az életben előforduló szituációkat és az őt érő hatásokat.

A játék, tehát olyan komplex tevékenységi forrás, melyet nekünk, óvodapedagógusoknak tudatosan kell felhasználnunk a nevelés folyamatában, céljaink elérésében.

A játék nemcsak a tárgyi, manuális vagy mozgáshoz kapcsolt tevékenységeket fejleszti, hanem általa a gyermek értelmi képességei is fejleszthetők.

Feladatunk:

- A szabad, elmélyült, önkéntes, a kreativitást és az alkotást fejlesztő és erősítő élményt adó játék lehetőségeinek a biztosítása.
- A játéktevékenységeken keresztül a külvilág elemeinek a megismertetése.
- Az óvodáskorban megjelenő játékfajták és játékformák, s azok tartalmának minőségének gazdagítása, a gyermekek egyéni sajátosságainak figyelembe vételével.
- A szociális kreativitás fejlesztése. (kreatív, alkotó együttműködés, magatartásmódok, viselkedési szabadság, társas kapcsolatok, konfliktusmegoldások, izlésformálás).
- Az egészséges versenyszellem kialakítása.
- A játék rendjének szokássá válása.

2. VERSELÉS-MESÉLÉS

1. A versekkel és a mesékkal tudjuk legjobban kialakítani az igényt az irodalmi élményekre, ezzel tudjuk megalapozni az irodalmi fogékonyságot gyermekeinknél, megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá válást.

Az anyanyelvi nevelés fontos eszközei mondókák, dúdoló, versek.

A gyermeknek érzéki-érzelmi élményt nyújtanak a mozdulatok, a ritmusok és a szavak egysége, eközben fejlődik az emlékezetük, képzeletük, szókincsük.

2. A magyar gyermekköltészet, a népi, a dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese – képi és konkrét formában, a bábozás és dramatizálás eszközeivel – feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat. A meseválasztáskor szükség van tudatosságra, gyermekközpontú, korosztályos válogatásra, a csoport és az egyéni fejlettségi szintek figyelembevételére.

3. Az élıszavas mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának világképének kialakulására, feloldást és megoldást kínál szorongásaira. Csodákkal és átváltozásokkal ráébreszt a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra, a külvilágra irányított megismerési törekvésekre.

4. A mesehallgatás során eleven, belső képvilágot jelenít meg, és érzelmi biztonságot ad a gyermek számára. A mesélés szokásainak, ritmusainak kialakítása segíti a gyermeket a ráhangolódásra és a mesék befogadására.
5. A gyermek saját mese és versalkotása, annak mozgással vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.
6. A mindennapos mesélés, verselés, mondókázás a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme.
7. Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi - , a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, valamint más népek, nemzetiségek meséinek egyaránt helye van.

Célunk:

- a beszédkedv felkeltése és megőrzése
- a beszédmegértés képességének fejlesztése
- a szókincsfejlesztés
- az igény kialakítása az irodalmi élményekre, az irodalmi fogékonyság alapozása
- a könyv iránti szeretet, vonzódás kialakítása
- a sikerélmények biztosítása. a gyermekek érzelmi - értelmi - erkölcsi fejlődésének segítése irodalmi élmények nyújtásával.

Feladataink:

- az irodalmi anyagok igényes válogatása,
- az anyanyelv megismertetése,
- irodalmi érdeklődés felkeltése,
- a gyermeki képzelet mozgósítása,
- a gyermekek kérdéseire mindig helyesen válaszoljunk,
- a feltett kérdéseinkre türelmesen várjuk meg a választ,
- a beszédhibás gyermekekkel tapintatosan bánjunk.

Az irodalmi nevelés az óvodai nevelés egészét átható folyamat. A napi tevékenységek során kihasználjuk a különböző helyzeteket és rövid versekkel, mondókákkal ismertetjük meg a gyermekeket.

A 3 - 4 évesek irodalmi anyagát eleinte a népi mondókákból, ritmikus versekből, egyszerű mesékből állítjuk össze, később bővebb szerkezetű állatmesékkal, népmesékkal ismertetjük meg őket.

Ebben a korban nagy jelentőségük van a mondókáknak, simogatóknak, tapsoltatóknak, lovagoltatóknak, különböző ölbeli játékoknak, hiszen ritmusuk, lüktetésük, az óvónő testmelege biztonságot nyújt számukra.

Együtt ismételgetjük a ritmikus, rövid sorokat. Az ilyen mondókákat, verseket már a beszoktatás első napjaiban is alkalmazzuk, hogy megismerjük gyermekeinket, és érzelmileg közel kerülhessünk hozzájuk.

A mese olyan eszköz a kezünkben, amely hatására a gyermekhez még közelebb tudunk kerülni.

Többször hallott mesét a gyermek többször átéli, azonosul a szereplőkkel és eljátssza a számára legvonzóbb részletet belőle.

Éppen ezért a kisebbeknek nagyon sok egyszerű, állatmesét mesélünk, hiszen az állatokat nagyon szeretik a gyermekek. Sokszor biztosítjuk mesei kellékeket, ők még igénylik is azokat.

A 4 - 5 éves gyermekekben már kezd kialakulni a mese iránti szeretet igénylik, és teljes mértékben átélik azt, már óvónő segítségével megjelenítik annak tartalmát, bábjátékok rögtönzésére is képesek.

A rövid versek, mondókák mellett már képesek hosszabb, tartalmasabb versek ismételgetésére. Ezért különös hangsúlyt fektetünk az irodalmi anyag kiválasztására, figyelembe vesszük a gyermek élményeit, tapasztalatait.

A meséhez szükséges kellékeket a gyermekek bevonásával készítjük el, figyelembe véve azt, hogy ők a meséből melyik részletet tartják a legfontosabbnak.

Az 6 - 7 évesek verskészletét mondókákból, kiolvasókból, rímjátékokból, verses mesékből, találós kérdésekből állítjuk össze, ügyelve arra, hogy a gyermekek élményeihez kapcsolódjanak. Mesekészletüket úgy válogatjuk össze, hogy az állatmesék mellett tartalmazzon tündérmeséket, tréfás - és mű meséket, igazmondó történeteket.

Több napon áttartó meseregényekkel is megismertetjük őket, amit izgatottan várnak.

Lehetőséget kínálunk számukra egy - egy óvónő vagy gyermek által kitalált történet befejezésére, a mesék dramatizálására, a szükséges kellékek előállítására.

A meseszereplők jellemző tulajdonságai alapján közösen keressük meg a mese vagy egy - egy szereplő erkölcsi mondanivalóját.

Valamennyi gyermek számára olyan verseket, meséket keresünk, amelyek közvetítik a természet szépségét, annak megszerettetését. Biztosítjuk a mesemondáshoz szükséges csendes, nyugodt légkört, hogy érzelmileg képes legyen a gyermek bele - átélni az eseményt.

A gyermekek a mese, vers, bábozás, dramatizálás által is tanulják a helyes beszédet. Nagyon sok, új fogalommal találkoznak, melynek értelmezése az óvónő feladata.

A bábjáték, a dramatizálás lehetőséget kínál arra, hogy kibontakoztathassák önmagukat, kiválóan alkalmas eszköz a beszédhibák indirekt javítására.

3.ÉNEK, ZENE, NÉPI JÁTÉK, TÁNC

1.Az óvodánkban az ölbeli játékok, a népi játékok, az énekes játékok, a zenélés örömet, élményt nyújtanak a gyermekeknek.

Felkeltik zenei érdeklődésüket, formálják zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat.

Az ének, a zene.A népdalok éneklése, hallgatása, a néptáncok és a népi játékok a hagyományok megismerését, továbbélését segítik.

Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza a zenei anyanyelv kialakulását.

2.A népi játékokkal és a kortárs művészeti alkotásokkal fejlesztjük gyermekeink zenei képességeit (az egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásukat.

3. A zenei anyag többsége a naptári évhez, a természeti jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamintkülönböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez fűződik.

4. A népi játék, gyermekdal, néptánc és a zenehallgatási anyag megválasztásánál figyelembe vesszük a nemzetiségi nevelés estében a gyermekek hovatartozását is.

5. Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú érték közvetítés eszközével, korosztályi sajátosságra építünk

6. Törekszünk arra, hogy az éneklés, zenélés, népi játékok, néptánc a gyermek mindennapi tevékenységének részévé váljon, a felnőtt minta spontán utánzásával, amely domináló a gyermek tevékenységénél.

Célunk:

- zenei élményhez juttatás
- az éneklés, a zenélés, népi játékok, néptánc tevékenységeinek megszerettetése

- a zenei képességek, készségek kialakítása, fejlesztése
- az ünnepekhez kapcsolódó dalok, szokások, zenék megismertetése
- a hagyományok ápolására való törekvés
- a tánclépések gyakorlása, elsajátítása
- a közösségi élmények nyújtása énekes játékon keresztül
- más népek dalainak megismerése.

Az ünnepi műsorainkon, a hagyományápoló rendezvényeinken gyermekeink szívesen és szeretettel adnak ízelítőt az elsajátított ismereteikből.

Feladataink:

- Gazdag élmények biztosítása mindahhoz, hogy gyermekeink szívesen énekeljenek, mondókázzanak, körjátékozzanak, táncoljanak.
- Fontosnak tartjuk a gyermekek zenei hallásának, ritmusérzékének, érzékelési készségének, harmonikus, szép mozgásának fejlesztését.
- Zenei képességfejlesztéssel párhuzamosan a gyermekeink örömmel, érzelmi gazdagsággal, felszabadultan énekeljenek
- Alapvető legyen, hogy a megfelelő légkör biztosítsa az érzelmi motiváltságot. Az ének, a zene segít ebben, hiszen a dal ritmusa, lüktetése önmagában is mozgásra serkent.
- Naponta annyi időt szánunk az éneklésre és annyi feladatot gyakorlunk, amennyit a gyermekek érdeklődése lehetővé tesz.
- A felhasznált zenei anyag igényes, életkornak és az adott csoport képességszintjének megfelelő válogatása.
- A 3 - 6 - 7 éves korban tervezhető jellegzetes tartalmak biztosítása.
- A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása.
- A gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése mondókákkal, gyermekdalokkal és a zenei készségfejlesztő játékokkal.
- Megismertetjük a gyermekeket mondókákkal, énekes népi játékokkal, gyermekdalokkal. 3 - 4 éves korban főleg ölbeli játékokkal. A szeretet - kapcsolat a biztonságérzet kialakításának egy - egy láncszeme az arc - kéz - ujj és a lovagoltató játék.

- A zenei nevelést segítő szakirodalom: Forrai Katalin: Ének az óvodában alapján történik. 4 - 5 hangból álló énekes játékokat játszunk. A játék közben megismertetjük az alapfogalmakat.
- Bemutatjuk a halk - hangos beszéd, mondóka, ének közötti különbséget. Megismertetjük a környezet hangjait, a különböző hangszerek hangszínét.
- Rácsodálkozunk a szépre. Érzékeltetjük a gyermekek nevét, jelét stb. Naponta biztosítunk énekes zenei élményt.
- 4 - 5 éves gyermekeket megismertetjük a csigavonal, hullámvonal és szerepcserére épülő énekes játékokkal. Lehetőséget biztosítunk az önálló éneklésre, a halk - hangos, magas - mély hangok közötti különbség gyakorlására. Bemutatunk néhány népi ritmushangszert, aminek használatával elsajátítják az egyenletes lüktetést, a mondókák dalok ritmusát.
- 5 - 6 - 7 éves gyermekekkel megismertetünk 4 - 7 új mondókát, 14 - 18 új énekes játékot és a 3 - 4 alkalomhoz illő műdalt. Egyre több lehetőséget biztosítunk az egyéni éneklésre, ahol gyakorolhatják a tiszta éneklést a gyermekek.

Ebben a korban már bonyolultabb népi játékokat választunk, mint pl.: a párcsere, kapus, hidas, fogyó játék. Megismertetünk olyan egyszerű nép táncos lépéseket, amit a felnőtt minta utánzásával követni tudnak.

A hallásfejlesztést elősegítő fogalom párokat összekapcsoljuk a tempóváltoztatással vagy dallambújtatással.

A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása

A zenei nevelést kötött és kötetlen formában szervezzük. Az énekes játékokat kötött jelleggel, főleg az udvaron vagy a délelőtti levegőzés előtt tartjuk, így biztosítjuk a játék folyamatosságát.

A zenehallgatást a nap folyamán különböző tevékenységekhez kapcsoljuk.

„A zene lelki táplálék és semmi mással nem pótolható. Aki nem él vele: lelki vérszegénységben él és hal. Teljes lelki élet zene nélkül nincs. Vannak a léleknek régiói, amelyekbe csak a zene világít be.”

/ Kodály Zoltán/

4. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA

1. A rajzolás, festés, mintázás, építés, képkialakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Az óvodai nevelésben törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek felismerésére.

2. Az óvodapedagógus az egész nap folyamán lehetőséget biztosít az ábrázoló tevékenységekre, az igény kialakítására, az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikai átalakítására, az esztétikai élmények befogadására.

3. E tevékenységek a gyermek egyéni fejlettségéhez és képességéhez igazodva segítik a gyermek élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését, a gyermek tér-forma és színeképzeiteinek gazdagodását, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.

Segítik a képi-plasztikai kifejezőképesség, komponáló, térbeli tájékozódó és rendezőképesseik alakulását.

4. Az óvodapedagógus feladata az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, a festés, a mintázás és a kézimunka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival való ismerkedési lehetőség biztosítása.

Óvodásaink kedvenc tevékenységei közé tartozik a rajzolás, a mintázás, a kézi munka.

5. Az óvodapedagógus előtérbe helyezi a természetes anyagok, termékek felhasználását. Feladata az új megoldások keresése, a kreatív környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelés.

Célunk:

- vizuális tapasztalatok nyújtása életkornak, fejlettségi szintnek megfelelően
- érdeklődés felkeltése az ábrázolás iránt
- kézmozgások finomítása
- az alkotás örömeinek megtapasztalása
- sikerélményhez juttatás
- az elkészített munkák értékelésére, megbecsülésére való nevelés.

Feladataink:

- Változatos technikákkal és eszközökkel az egyéni ábrázolási tevékenységek sokoldalú fejlesztése.
- Gyermekkorban az érzéki megismerése a fő szerep, ezért a gyermek főképp képekben fogja fel a világot.
- A világ képi megismerése a személyiségfejlesztés fontos eszköze, így mindent el kell követnünk, hogy a vizuális élmények ne kerüljék el a gyermeket, s hogy ezekre ábrázolás formájában is válaszolhasson.
- Tehát az ábrázolás a gyermekek számára az önmegvalósítás, önkifejezés eszköze.
- A tevékenység célja: a gyermekek élmény - és fantáziavilágának képi szabad önkifejezése. A gyermekek tér - forma - szín képzetének gazdagítása, esztétikai érzékenységük a szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítása:
 - a) gyermeki tevékenység feltételeinek megteremtése
 - b) tevékenység szervezeti formáinak biztosítása
 - c) tervezhető tartalmak fejlesztése
- az új megoldások keresése, a kreatív környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelés.

a) Gyermeki tevékenység feltételeinek megteremtése

Legfőbb feltétel, hogy minél több alkalmat adjunk a gyermekek számára az élményszerzésre.

Tevékenységünkhöz hozzátartozik, hogy élményszerűen ismertetjük meg a gyermekekkel a szín - és formavilágot, az anyagok természetét, technikákat, amelyekkel kifejezhetik elképzeléseiket, érzelmeiket, gondolataikat.

A másik feltétel, hogy az ábrázoló tevékenységnek - egész nap folyamán teremtsük meg a feltételeit. Biztosítjuk, hogy a csoportszobában megfelelő hely legyen az alakító - alkotó tevékenységekhez.

Az eszközöknek állandó helye van, ahol a gyermekek elérik. Megteremtjük a nyugodt légkört, ahol szívesen kapcsolódnak be a tevékenységbe, ahol elegendő idejük van az alkotásra.

Így kapnak óvodásaink késztetést arra, hogy élményeiket rajzaikban, festményeikben megjelenítsék, mert csak szeretetteljes légkörben lehet alkotni, önmagunkat kreatívan kifejezni.

b) Tevékenység szervezeti formáinak biztosítása

A gyermekek alkotó kedvét nem szorítjuk szűk időkeretre. A hét minden napján biztosítjuk az ábrázoló tevékenységet, mely a mindennapi játékba integrálódik. Mikro csoportos formában (6 - 8 gyermek részvételével) szervezünk kötetlen formájú tevékenységet. Ebben a szervezeti formában biztosítjuk az egyéni segítségnyújtás lehetőségét a játék irányítása mellett.

c) Tervezhető tartalmak fejlesztése

A tématervezések az adott évszagnak megfelelően, az éppen közeledő ünnepekhez, alkalmakhoz, kirándulásokhoz, a hallott versekhez, mesékhez kötődnek.

A 3 - 4 éves gyermekeknek biztosítjuk, hogy játékosan ismerkedjenek az anyagokkal, eszközökkel, különböző technikákkal.

A tevékenységeket a képalakítás, plasztikai munka, építés köré szervezzük. Lehetőséget adunk az érdeklődésüknek megfelelő, de korukhoz mért technikák alkalmazásához.

Elősegítjük, hogy a gyermekek képalakításkor eljussanak szórt elrendezéstől, a képelemek, részformák elemeinek egymáshoz rendeléséhez.

Felfedeztetjük a különböző tárgyak formáit, alakzatait, megismertetjük őket az anyagok alakíthatóságával. Gyönyörködünk a már elkészült munkákban.

Leggyakrabban használt technikáink: ragasztás, festés, rajzolás, nyomat készítés, papírtépés, gyurmázás, rajzolás.

Felhasználható eszközeink: zsírkréta, puha, vastag hegyű színes ceruza, ecset ill. a technikák által alkalmazott anyagok, eszközök.

4 - 5 éves korban bővítjük a gyermekek számára az ábrázoláshoz felhasználható anyagok ismeretét, ill. az azokkal történő különböző technikai eljárásokat. Megjelennek a nyírás, ragasztás formái, a különböző színű, méretű, felületű, papírból készült munkák.

Rajzoláskor már vékony hegyű színes ceruzát, filctollat is használnak a gyermekek.

Gyurmázás során próbálunk minél több formát létrehozni. Feldolgozásra kerülnek a séták, kirándulások során összegyűjtött különböző természetes anyagok (gally, toboz, kavics, falevelek...) ill. textil, fonal, bőrdarabkák.

A gyermekek alkotásaiban szerepet kapnak a személyes élmények, benyomások, elképzelések az óvodában, ill. óvodán kívül látottakról, hallottakról.

Megjelenik a részformák, tagoltabb formák alkalmazása.

A nagyobbak segítenek a dramatizálásban, bábozásban, játékban felhasználható eszközök elkészítésében.

Részt vesznek a különböző alkalmakra készülő ajándéktárgyak elkészítésében. Az alapszínek mellett egyre több színárnyalatot ismertetünk meg a gyermekekkel.

5 - 6 - 7 éves korban a megismert eszközöket, technikákat bátran használják, tökéletesebbé válnak azok alkalmazásai. A varrás, karcolás, viaszkarcolás, papírbatik megjelenése mellett a sógyurma, gyurma használata is előtérbe kerül. Természetesen az eszköz használat, a technikák alkalmazása lehetőséghez mérten bővíülhet, változhat.

Felhasználjuk a mesék, versek, dalok képzeletet megindító, élményszerű emlékképeit, ill. a spontán és irányított megfigyelés mély benyomást keltő élmény nyújtotta lehetőségeit.

Az alkotómunkához esetenként szükséges eszközöket, anyagokat már otthoni környezetből is összegyűjtik, ötleteik vannak azok felhasználására.

Ünnepek közeledtével igényük van az ajándéktárgyak elkészítésére, melyet örömmel készítenek a kívánt személynek.

Ellátogatunk a községben található múzeumba, könyvtárba, a helyi általános iskola által megrendezett eseti kiállításra.

5. MINDENNAPOS MOZGÁS

2. A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához. A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők:

- a.) spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység,
- b.) irányított, mindennapos mozgásfejlesztés,
- c.) szervezett mozgásos tevékenység.

2. A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermek egyéni fejlettségéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei.

Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató-, és finom motoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés egymásra hatása. Az óvodai élet minden napján biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert.

3. A mozgásos játékok, tevékenységek rendszeres alkalmazása pozitívan hat a gyermek erő és állóképességének fejlődésére, befolyásolják a szervezet teherbíró képességét.

A mozgásos játéknak fontos szerepe van:

- az izomegyensúly kialakításában
- az egészség megőrzésében, megóvásában
- segít a térben való tájékozódásban
- a helyzetfelismerésben
- felerősíti és kiegészíti a gondozás és az egészséges életmódra nevelés hatását
- fejleszti a mozgáskultúrát
- alakítja a személyiség akarati tényezőit

4. A spontán, a szabad játék kereteiben végzett tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek.

A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet más tevékenységeibe is, s így hatnak a gyermek személyiségének fejlődésére /pozitív énkép, önkontroll, érzelmek szabályozása, társas viselkedés szabályainak elfogadása, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás/.

5. Az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve - minden gyermek számára biztosítani kell az egészséges életmódot erősítő tevékenységeket teremben és szabad levegőn, eszközökkel és eszközök nélkül, szervezett vagy spontán formában az óvodai nevelés minden napján.

Törekedni kell a gyermeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

6. A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás a csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető.

Célunk:

- A gyermekek természetes, harmonikus mozgásának, testi képességeinek fejlesztése játékos formában, a gyermek tájékozódásának, alkalmazkodó képességének fejlesztése.

Feladataink:

- a mozgásos játékok, tevékenységek összeállítása
- a gyermekek természetes mozgáskedvének megőrzése, a mozgás megszerettetése
- a mozgástapasztalatok bővítése sok gyakorlással
- a mozgáskészségek alakítása
- a testi képességek, fizikai erőnlét fejlesztése
- szervezeti formák megteremtése.

A mozgás az óvodáskorú gyermek lételeme. Biztosítjuk gyermekeink számára a mozgáshoz szükséges feltételeket, kiemelve, hogy naponta több órát szabad levegőn mozoghassanak.

Tervezéskor figyelembe vesszük a gyermek életkorát, fejlettségét. Úgy állítjuk össze a mozgásanyagot, hogy minden gyermek megtalálja a képességeinek megfelelő gyakorlatot.

A kisebbek szabad - és irányított mozgásos tevékenységében a természetes nagymozgások fejlesztésére helyezzük a hangsúlyt. Biztosítjuk számukra a kúszáshoz, mászáshoz, bújáshoz, egyensúlyozáshoz szükséges teret és eszközöket.

Az irányított tevékenységek lehetőséget kínálnak az egymáshoz való alkalmazkodás alapvető szabályainak kialakítására.

Megismertetjük óvodásainkkal a sík-, és térbeli akadályokat, alakzatokat, kézi szerek használatát, egyszerű ugrásokat, szökdeléseket.

Biztosítjuk számukra a különböző szereken való fel - lemászást, a szerek alatti átbújást, próbálkozhatnak a test hossz tengelye körüli gurulással.

A játéanyagot futó-, és fogójátékokból állítjuk össze ebben a korban, hiszen egymáshoz kell alkalmazkodniuk (összeütközés elkerülése).

A gyermekekkel együtt végezzük a gyakorlatokat, játékokat, lehetőséget kínálva a mintakövetésre.

A nagyobbak mozgása egyre összetettebbé válik, egyensúlyérzékük egyre biztosabb lesz. Ebben a korban a finom mozgások fejlesztését hangsúlyozzuk.

A szabad játék során számtalan lehetőség kínálkozik számukra (pl. építés, gyöngyfüzés, varrás, barkácsolás, stb.).

A futó, fogójátékok mellett sor-, és váltóversenyeket is tervezünk számukra.

A labdagyakorlatok során gyakorolhatják a labdavezetés és a dobások technikáját.

A talajtorna során gyakorolják a gurulóátfordulásokat, a különféle szerek megfelelő használatát. Ebben a korban már megismertetjük velük a különböző irányokat elnevezésük szerint (előre, hátra, jobbra - balra stb.) és rendszeresen használjuk.

A gyermekek mozgásszükségletének kielégítése érdekében minden alkalmat kihasználunk a szabadban történő mozgásra.

Mindennap az időjárástól függően bent a csoportszobában, és az udvaron egyaránt játékokban gazdag, kellő intenzitású testmozgás keretében (zenére, tornászás, versenyjátékok stb.) próbáljuk beiktatni, illetve megteremteni a mindennapos testnevelés feltételeit.

A nap folyamán bárhol, bármikor (a csoportszobában és az udvaron) előtérbe kerülhetnek a mozgásos játékok, ahol a részvétel már a gyermekek érdeklődésétől függ.

6. A KÜLSŐ VILÁG MEGISMERÉSE

1. Változatos tevékenység biztosítása tapasztalatszerzésre a gyermek szűkebb és tágabb természeti, emberi, tárgyi környezetében.

A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszony alakításának segítése a természethez, az emberi alkotáshoz. Tanulja meg mindezek védelmét, az értékek megőrzését.

2. A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, az összefogás, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.

3. A környezettel való ismerkedés során a gyermek matematikai tartalmú tapasztalatokkal és ismeretekkel is gazdagodik, és azokat alkalmazza a változatos tevékenységeiben:

- alakul ítélőképessége
- fejlődik, tér, sík és mennyiségsszemlélete
- felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat.

4. Az óvodapedagógus feladata:

- tegye lehetővé a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését
- biztosítson időt, helyet, alkalmat, eszközöket a tevékenykedtetéshez
- biztosítson alkalmat a spontán és szervezett tapasztalat és ismeretszerzésre
- alakítsa a biztonságos életvitel szokásait

- alakítsa a környezetkultúra szokásait
- segítse a gyermek önálló véleményalkotását
- segítse a gyermek döntési képességeinek fejlődését a kortársi kapcsolatokban és a környezet alakításában.
- a fenntartható fejlődés érdekében fenntarthatósági szemléletformálás, környezettudatos magatartásforma megalapozása, alakítása.

Célunk:

- A közvetlen és tágabb környezet felfedezése során a gyermek pozitív érzelmi viszonyának kialakítása.
- A természet szépségeinek meggláttatása, a természeti környezet megszerettetése - rácsodálkozás a teremtet világ szépségeire.
- A környezet megismerése közben a gyermekek mennyiségi, alaki, magasságbeli, tér és síkbeli szemléletének alakítása.

Alapelvünk: A témakörök feldolgozása során nagy hangsúlyt fektetünk a kötetlen tapasztalatszerzésre, a beszélgetések során a szókincs bővítésre.

Feladataink:

- 3 - 6 - 7 éves korban tervezhető jellegzetes tartalmak biztosítása
- A gyermekek kommunikációs képességeinek emlékezet és gondolkodás fejlesztése
- Környezetünk megismertetése védelme, szeretete.

A 3 - 6 - 7 éves korban tervezhető jellegzetes tartalmak biztosítása:

Az óvodába lépő gyermeket, esztétikus meleget, szeretet sugárzó környezet várja, ezzel is elősegítjük a beilleszkedést.

A kisebbeket előbb a közvetlen környezetükkel ismertetjük meg, megfigyeljük az óvodánk udvarán lévő virágokat, fákat. A környező utcákban, faluban tett rövidebb séták során megfigyeljük az évszakok szépségeit, színeit, az időjárás változásait, és annak hatását az öltözködésünkre. Felhívjuk a gyermekek figyelmét a természet szépségeire.

Igyekszünk gazdagítani az élsarkunkat az élményszerző séták során gyűjtött termésekkel, levelekkel, bogókkal.

A préselt levelekből képeket, a terményekből bábokat készítünk. Otthonról hozott gyümölcsökből, zöldségfélékből, gyümölcssalátát készítünk.

Ellátogatunk olyan családokhoz, ismerősökhöz, ahol az állatokat is természetes környezetben ismerhetik meg a gyermekek.

Családi képek, albumok nézegetése alkalmat adnak a meghitt és közös beszélgetésekre.

Az élményszerző séták során gyakoroljuk a helyes gyalogos közlekedést, elsajátítjuk az alapvető szabályokat. Felismertetjük a lakóhelyünkön látható járműveket.

Téli időszakban sétákat teszünk a községben. Megfigyeljük a gyermekekkel a tél jelenségeit. Az udvaron hóembert, hóvárat építünk, csúszkálunk, etetjük a madarakat.

Ismerkedünk a szűkebb környezetünkön kívül az óvoda tágabb környezetével is. A séták során megfigyeljük az évszakok szépségeit, színeik árnyalatát, az időjárás változását, annak hatását az öltözködésünkre, madarak, fák életére.

A csoportszobában télen ágakat hajtatunk, magvakat csíráztatunk, megfigyelve így a fejlődéshez szükséges feltételeket.

Lehetőségeket biztosítunk arra, hogy minden jelenséget, állatot, növényt a természetes környezetben, a séták során figyeljünk meg. Ilyenkor a gyermekek összehasonlításokat végezhetnek és következtetéseket vonhatnak le.

A családnál a szülői tiszteletre, a szülői gondoskodásra, és a családtagok elfogadására hívjuk fel a gyermekek figyelmét.

Ellátogatunk a helyi, múzeumba, könyvtárba és az élelmiszerboltba.

Megismertetjük a gyermekeket a felnőttek munkájával. Közlekedéssel kapcsolatos ismereteiket bővítjük, hogy sok információjuk legyen a szárazföldi, vízi, légi közlekedésről. Ismereteiket rendszerezzük.

Lehetőséget biztosítunk arra, hogy kiskertünkben kerti munkát végezzenek a növények ültetésénél.

Közösen virágokat ültetünk a virágos ládáinkba, melyek az óvoda bejáratát díszítik. A mikro csoportos tapasztalatszerzés lehetővé teszi, hogy beszéljünk a környezetben látható, felfedezhető formák nagyságbeli, mennyiségbeli jellemzőiről.

A két óvodapedagógus – igény szerint a csoport dajkája is- együtt viszik sétálni a gyermekeket, közös élményeket biztosítanak a gyermekek számára.

A séták során gyakoroljuk a helyes köszönést, a megszólítást és olyan beszédhelyzeteket teremtünk, ahol a gyermekek összefüggően fejezik ki gondolataikat, érzelmeiket, észrevételeiket.

A séták során látottakat, tapasztaltakat együtt dolgozza fel a foglalkozások alkalmával.

A természetvédelem – környezetvédelem

A jeles napokat figyelemmel kísérjük és a gyerekek életkori sajátosságaiknak megfelelően szervezzük.

„Globálisan gondolkodni - lokálisan cselekedni.” - alapelv érvényesül.

Magatartásunkban a környezetre figyelésnek mindennapossá kell válnia. Feladatunk, hogy a gyermekekben kialakítsuk a természethez kötődő pozitív érzelmi viszonyt.

Az a gyermek, aki szereti a természetet, az gondoskodik is róla, mert amit szeretünk, azt óvjuk és védjük. Ennek a szokásnak a kialakítását már kicsi korban el kell kezdenünk.

A természethez fűződő pozitív kapcsolat kialakításánál is elengedhetetlen feltétel, hogy lehető legtöbbet legyünk a természetben.

A kisgyermeknek meg kell tanulnia:

- a szemetet a tárolóba tegye
- óvja, gondozza a virágokat, növényeket,
- figyelje meg, védje a bogarakat, állatokat,
- a természetet az embernek óvnia kell, az életünk része, de tönkre is tehetjük, ha nem vigyázunk rá.

Nekünk felnőtteknek is ügyelnünk kell arra, hogy a gyermekek előtt példát mutassunk.

Célunk:

- Olyan tevékenységek, cselekvések megteremtése, melyek által gyermekeink matematikai képességeik fejlődnek.

Feladataink:

- a gyermek matematikai érdeklődésének felkeltése,
- az elemi ok - okozati összefüggések felismertetése,
- a logikus gondolkodás megalapozása.

A matematikai ismeretekkel gyermekek nap, mint nap kapcsolatba kerülnek.

Megismertetjük velük a világ mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseivel, tapasztalatokat szereznek azokról.

A mindennapi életben szinte állandóan találkoznak, és természetes módon ismerkednek meg a matematikai kifejezésekkel, fogalmakkal, amelyek egy része beépül beszédükbe.

Olyan tevékenységi lehetőségeket biztosítunk számukra, amelyek során lehetőségük van a megfigyelésre, konstruálásra, ítéletek megfogalmazására, a kreatív gondolkodásra.

Észrevehetik az azonosságokat, különbözőségeket, összehasonlíthatnak, mérhetnek, számolhatnak, stb.

Minél több olyan problémahelyzetet hozunk létre, amely által aktivizáljuk a gyermek logikus gondolkodását.

Arra ösztönözzük őket, hogy saját logikájuk szerint gondolkodjanak.

A matematika jellegű tevékenységeket kötött és kötetlen formában tervezzük óvodai nevelésünkben, melyhez ismernünk kell a gyermekek fejlettségét, matematikai tapasztalatait, erre építve a további feladatokat, fejlesztési szinteket.

7. MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK

1.A család és az óvoda munkáival kapcsolatos elvárások közelítése cselekvő tanulással, és játékkal, mint a személyiségfejlesztés fontos eszközével.

A munkában vállalt önkéntesség és a közösség érdekében végzett tevékenység örömeinek érzékeltetése (az önkiszolgálás, segítség az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, egymásért végzett alkalmi megbízatások teljesítése, az elvállalt naposi vagy egyéb munka).

2. A gyermek munka jellegű tevékenysége:

- örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység
- a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek tulajdonságok (az önállóság, a felelősség, a céltudatosság, a kitartás) fejlesztése.
- közösségi kapcsolatok a kötelesség – és felelősségvállalás alakításának eszközei: a saját és mások elismerésére nevelés.

4. A munkajellegű tevékenységek szervezésénél folyamatosan domináló az óvodapedagógus tudatos, a gyermekkel együttműködő tevékenysége. A gyermekkel való együttműködést és folyamatos, konkrét, reális , vagyis a gyermek saját magához mérten fejlesztő pozitív értékelése.

Munka jellegű tevékenységek

A munka ebben az életkorban szervesen összefonódik a játékkal, az indítékai is azonosak: ilyen az érdeklődés, a kíváncsiság, a tevékenység lehetősége, az eszköz, a műveletek vonzóereje motiválja a gyermeket.

Cél:

- Arra törekszünk, hogy a gyermekek örömmel végezzék a rájuk bízott feladatokat, kisebb megbízatásokat. S ezeket pozitív élményként élje meg. Fontos szerepe van a közösségért végzett munkának.

Meghatároztuk a munkára nevelés területén adódó feladatainkat

- Lehetőséget kell adnunk a gyermeknek olyan munkák elvégzésére, amelyek fejlesztik képességeiket, gazdagítják egész személyiségüket.
- Törekednünk kell arra, a munkavégzés során tudatosodjon a gyermekben, mikor játszanak, és mikor végeznek eredményt létrehozó munkát.
- A gyermekeknek természetes vonzó legyen a munkába való bekapcsolódás - belső motiváció készítse erre.
- Tanulják meg tisztelni a munkát végző embert.
- A balesetvédelmi, higiéniai szabályokat tartsák be.
- Pozitív viszony alakuljon bennük a munkavégzéssel kapcsolatban.

A munka a tapasztalatszerzésnek, az együttműködési készségeknek, céltudatosságnak, önállóságnak és önfegyelemnek az alakítója.

Óvodánkban minden korcsoportnál fontosnak tartjuk az önkiszolgálást, naposságot, testápolást, öltözködést, étkezést, környezetgondozást.

A 3 - 4 évesek figyelemmel kísérik a kis kertünk és csoportszobánk növényeinek gondozását. Tavasszal segítenek a virágok gondozásában, ősszel a falevelek és kisebb ágak összegyűjtésében. A gyermekek erejükhöz mérten részt vesznek a csoport rendbetételében, átrendezésében (pl. asztalok átrendezése, szőnyeg felhajtása) Részt vesznek a játékok összeszedésében, elrakásában. Apróbb feladatokat szívesen vállalnak és elvégzik azt (pl. kenyér kínálása, seprű behozatala).

A 4 - 5 éves gyermeknél bevezetjük a naposi munkát (pl. terítés, öltöző, mosdó rendjének ellenőrzésénél). A gyermekek együtt végzik az alkalmoszerű, ismétlődő munkákat, mint a játék elrakása, csoportszoba átrendezése, rendbetétele, tevékenységekhez használt eszközök kiosztása, összeszedése. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy mi magunk is példát mutassunk a gyermekeknek.

A gyermekek segítenek a szobanövények locsolásában, élősarok ápolásában bővítésében. Tevékenyen részt vesznek az udvar gondozásában (pl. ősszel levelek söprése, gereblyézése).

5 - 6 éves korban ugyanezek a munkajellegű tevékenységek vannak, de itt már azt hangsúlyozzuk, hogy a gyermekek maguktól ismerjék fel az adott szituációban a munka elvégzésének szükségességét.

A munkák megtervezésekor figyelembe vesszük az óvoda tárgyi és személyi feltételeit. Nekünk, óvónőknek és dajkáknak egyaránt nagy a felelősségünk a gyermekek munkára nevelésében, hiszen a gyermekek előtt végezzük munkánkat, mintát adva számukra.

JÁTEKOS TEVÉKENYSÉGEK:

Tavaszi

- barkaszedés
- az óvodai játszótér takarítása folyamatosan
- az óvodai udvar takarítása folyamatosan
- virágoskert, sziklakert ápolása folyamatosan
- virágok palántázása
- kerti munkák megfigyelése a faluban
- háziállatok megfigyelése a faluban
- tojásfestés húsvétra
- húsvéti dekoráció készítése
- húsvéti ajándékok készítése
- tojásfűzés (kifűjt tojások és papírttojások díszítése)
- ibolyázás
- nőnap ajándékok készítése
- anyák napi ajándékok készítése
- virágos kertek megfigyelése a faluban
- kavics, csigaház gyűjtése
- MÁJUSFA készítése a fiúkkal
- mezei virágok szedése
- karkötő, koszorú, gyűrű készítése
- ügyességi játékok a GYERMEKHÉTEN
- aszfaltrajz készítése az óvodában
- évszéri dekorációk, meglepetések elkészítése
- virágszirmok gyűjtése folyamatosan

Nyár

- virágszedés az udvaron-koszorúkészítés
- játszótéri homokozó folyamatos locsolása
- rózsaszirmok gyűjtése
- nádgyűjtés, fűzfavesszők gyűjtése
- aratás megfigyelése
- kalász gyűjtése
- szalmából láncok, gyűrűk készítése
- érdekes alakú kavicsok gyűjtése
- szappanbuborék fúvása
- vadvirág gyűjtése, szárítása
- lepénysütés a falusi kemencében / falusi rendezvény keretében/

Ősz

- virágok elrendezése, szárítása-kompozíciók készítése
- paprika fűzése, élősarok díszítése paprikafűzéssel
- szőlőszüret a faluban-préselés megtekintése-mustkóstolás
- szüreti felvonulás, szüreti ünneplés
- kukoricaszár, csuhé gyűjtése, bábok készítése
- töklámpás készítése
- tökfigurák készítése
- élősarok díszítése napraforgó tányérral
- alma aszalása, alma sütése
- csipkebogyó gyűjtése, szárítása, fűzése
- kökényszedés
- galagonyaágak szedése-élősarok díszítése
- mogyorószedés-törés
- makk gyűjtése
- gesztenye gyűjtése, bábok készítése, láncfűzés
- tobozgyűjtés
- dió szedése, törése, elfogyasztása az óvoda udvarán
- vadkörte szedése az óvoda udvarán
- gesztenyebábok készítése

- színes falevelek szedése – fűzése – préselése
faliképek készítése
- érdekes alakú ágak, gallyak keresése
- őszi nagytakarítás az udvaron, avarseprés, hordás
- gesztenye, makk gyűjtése a kastély parkjában
- a gyermekek otthonról hozott KINCSEINEK felhasználása /virág
kukorica, tök, paprika stb./
- falevelek söprése az udvaron
- A falusi MÚZEUM megtekintése

Tél

- madarak etetése folyamatosan
- karácsonyfát készítünk a madaraknak
- a tél örömei /szánkózás, csúszkálás, hóember, hóvár építése,/
hó seprése az udvaron
- babafürdetés
- babaruhák kimosása
- karácsonyi díszek készítése-adventi koszorúk, ajtódíszek
asztali díszek készítése
- bábok készítése természetes anyagból
- babakészítés fonalból
- babakészítés papírból
- színes képek kivágása, ragasztása
- csákók készítése, sótartó, hajó/
- farsangi jelmezek, szemüvegek készítése
- papírforgók készítése
- gyümölcssaláta készítése
- Téalapóvárás – tálapók készítése
- ADVENTI KÉSZÜLŐDÉS
- gyertyatartók készítése
- dióhéjba agyag–különböző formák szúrása - csillag, harang, fenyőfa
- mézeskalácsok készítése
- karácsonyi díszek készítése
- karácsonyi láncok készítése

- agyagmunkák díszítése tökmaggal
- karácsonyi képeslapok készítése
- terítő, babaruha, sapka, kesztyű díszítése
- téli képek készítése
- sógyurmázás, gyurmázás folyamatosan
- sütemények készítése a babakonyhában
- csíráztatás, hajtatás /hagyma, bab, krumpli, kukorica/változások megfigyelése folyamatosan
- csoportszoba díszítése folyamatosan
- élősarok díszítése folyamatosan
- születésnapok, névnapok megünneplése folyamatosan
- pattogatott kukorica fűzése
- szalmaszál fűzése, díszek készítése
- vitaminsaláta készítése

8. A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

1. A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a teljes óvodai életet átfogó, folyamatos és alapvető feladat. A gyermek adottságai, a családban és tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák meghatározzák a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit és alakuló motivációját. Az óvodapedagógus a tanulást biztosító feltételek megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.

2. „Az óvodában a tanulás folyamata jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység és szervezett tevékenység, amely nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és stimulált környezetben, az óvodapedagógusok által kezdeményezett párhuzamos foglalkozásokon és időkeretben valósul meg. „

/ Nagy Jenőné /

3. Az óvodai tanulás elsődleges célja:

- a képességek fejlesztése
- az attitűdök erősítése
- a tanulás, tapasztalatszerzés, a gondolkodás örömeinek átélése

- tapasztalatok bővítése, rendezése, amely elsősorban játékba integrált tevékenységekben, cselekvésekben valósul meg
- a tudás, a tanulás iránti vágy felébresztése
- a képszerű és szemléletes gondolkodás kialakítása
- a beszédészlelés és beszédértés, szóbeli kifejezés fejlesztése
- a probléma helyzetek megoldása.

Fontosnak tartjuk, hogy az óvodapedagógus megteremtse a tanulást támogató környezetet, és építsen a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire.

4. A tanulás feltétele:

- több érzékszervet foglalkoztató tapasztaltatás
- a felfedezési lehetőségek
- a kreativitás erősítése
- a gyermek cselekvő aktivitása.

5. A tanulás formái az óvodában:

- az utánzásos minta- és modellkövetéses magatartá- és viselkedéstanulás, szokások alakítása
- a spontán játékos tapasztalatszerzés
- a játékos cselekvéses tanulás
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- az óvodapedagógus által irányított felfedezés, megfigyelés, tapasztalatszerzés
- a gyakorlati problémamegoldás.

6. Fontos, hogy óvodánkban az óvodapedagógus a tanulás során személyre szabott, pozitív értékeléssel segítse a gyermek személyiségének kibontakozását.

9. A JÁTÉK ÉS A TANULÁS

Nevelésünkben a játék és a tanulás nem választható el, kölcsönösen hatnak egymásra.

Tehát, a játékban kialakult és fejleszthető képességek ugyanúgy megjelennek és folytatódnak a tanulás folyamatában.

A játékon belül a motoros, a szociális és a verbális tanulás összefonódik, komplex formában jelenik meg.

Feladataink:

- Értelmi képességek fejlesztése: érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás.
- Figyelembe vesszük gyermekeink megismerési vágyait, tapasztalatait, érdeklődéseit és ennek megfelelően biztosítjuk a különböző tevékenységeket. Olyan feltételeket teremtünk, melyek segítségével az életből hozott élményeiket játékos keretek között tudják feldolgozni.
- A spontán és irányított tevékenységek által komplex módon formáljuk a személyiségüket.

VI. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

1. A gyermek belső érése, a családi és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget.

A gyermek az óvodáskor végén belép az átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik.

A beiskolázás rugalmasan történik az óvodánkban, domináló az egyéni fejlettségi szint szerinti iskolakezdés.

2. Az iskolakezdéshez szükséges feltételek: testi, lelki, és szociális érettség, amelyek az eredményes iskolai kezdéshez szükségesek.

a) testi érettség: arányosan fejlett teherbírás, összerendezett mozgás, harmonikus finom mozgásra való képesség. Mozgását, viselkedését, testi szükségleteinek kielégítését szándékosan irányítani képes

b) lelki érettség - az óvodáskor végére a lelkileg egészségesen fejlődő gyermek nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez.

A GYEREKEK MÉRÉSE, ÉRTÉKELÉSE

A gyerekek mérése és értékelése az óvodában megfigyelésen alapul, az Ovikrétában a gyermekek fejlődését nyomon követjük folyamatosan töltjük a fejlődési naplót, amely

tartalmazza a gyermek fejlettségi szintjét, fejlődésének ütemét, a differenciált nevelés irányát.

A logopédus minden nevelési év elején szűri a gyerekeket és a logopédiai foglalkozásra járókról félévente értékelést készít az óvoda számára.

A Nógrád Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Balassagyarmati és Rétsági Tagintézménye szintén minden nevelési évben lehetőséget biztosít az általunk kért gyerekek szűrésére, vizsgálatára.

A lelkiileg egészséges gyermeknél fontos, hogy kialakuljon:

- az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá szándékos bevésés és felidézés, és a megőrzés időtartamának növekedése, és a felidézés szerepének növekedése
- a szándékos figyelem tartalmának, terjedelmének növekedése, ezáltal könnyebbé válik a megosztása, és átvitele
- a cselekvő - szemléletes képi gondolkodás mellett az elemi gondolkodás is jelen van.

Az egészségesen fejlődő gyermek főbb jellemzői:

- érthető, folyamatos kommunikáció, megfelelő mondatszerkesztés, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat, érthető önkifejezőmód, mások beszédének megértése, végighallgatása
- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről, ismeri a közlekedés alapvető szabályait, felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását, védelmét
- ismeri a viselkedés alapvető szabályait, a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükséges magatartási formái kialakulóban vannak.

c) szociális érettség: A gyermek készen áll az iskolára, kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes az együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.

A szociálisan érett gyermek:

- egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, és késleltetni tudja szükségletei kielégítését
- feladattudata kialakulóban van, s ez a feladatok megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb - szükség szerint kreatív- elvégzésében nyilvánul meg.

3. Az hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelés folyamatos célja, feladata: a gyermeki személyiség harmonikus testi, lelki, szociális fejlődésének elősegítése.

4. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével érhető el csak a fentiekben leírt fejlettségi szint.

5. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

VII. SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK NEVELÉSE

Környezetünk elfogadja a sajátos nevelési igényű gyermekeket, szeretettel és nagy türelemmel foglalkozunk velük.

Figyelembe vesszük a 32/ 2012.(X.8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelveit

A Nkt. 4.§ értelmező rendelkezése szerint: sajátos nevelési igényű gyermek az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértő bizottság szakértői véleménye alapján: mozgásszervi, érzékszervi, vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral küzd.

Óvodánkba időnként beszéd fogyatékos gyermekek járnak, és számukra Nkt. által meghatározott szakembert biztosítunk.

Domináló az óvónők és a dajka példamutató, elfogadó magatartása.

Így a gyermekek már kiskorukban megtanulnak természetes módon közeledni egymáshoz, elfogadni egymást.

A közös játékok, a változatos tevékenységek, a közös élmények, a közös örömök pozitívan hatnak fejlődésükre, fejlődik társas, szociális kapcsolatuk.

Az együttélés, az egymás segítése természetessé válik óvodásaink számára.

Differenciált foglalkoztatással, sikerélmények biztosításával, türelemmel, szeretettel fejlesztjük személyiségüket az integrált csoportban.

Nem életkori sajátosságokat, hanem a fejlettségi szintjüket vesszük figyelembe. Az állandóság, a következetesség és a rendszeresség elvét próbáljuk követni a mindennapokban.

A beszédhibás gyermekekkel logopédus foglalkozik.

A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve

Általános elvek:

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja meghatározza a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelését.

Az irányelv célja, hogy a nevelési programban foglaltak és a sajátos nevelési igény összhangba kerüljenek. Annak biztosítását szolgálja, hogy:

- az elvárások igazodjanak a gyermekek fejlődésének üteméhez
- fejlesztésük a számukra megfelelő területeken valósuljon meg
- a sajátos nevelési igényű gyermekeket a nevelés, a fejlesztés ne terhelje túl.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekeknél: Egyéni fejlesztési terv készítése a további fejlődésük érdekében. Itt is fontosnak tartjuk a következetesség és rendszeresség elvének betartását.

VIII. GYERMEKVÉDELEM

„A gyermek legfőbb joga, hogy gyermekéveit gyermekként élje meg.

A felnőttnek pedig a legfontosabb kötelessége, hogy ezeket a gyermeki jogokat felismerje, elfogadja és saját szülői, gondozói, nevelői minőségben ezeknek az érvényre juttatását teljes erejével támogassa.”

Óvodánkban legfőbb érték a gyermek.

Dolgozóink mindent megtesznek ennek védelmében, a gyermeki személyiség fejlesztésében.

A gyermekvédelmi munkánk feladatai:

- adatvédelem
- titoktartási kötelezettség
- a gyermek és szülők jogainak érvényesítése a pedagógiai munkánk során
- együttműködés a családokkal
- prevenciós feladatok, amelyek minden gyermekre kiterjednek és az óvodába lépéstől az óvodáskor végéig folyamatosan tartanak
- az óvodánk belső szabályzatainak (PP, SZMSZ, HÁZIREND) koordinált működtetése a gyermeki jogok érvényesítését szolgálja
- az egészséges és biztonságos óvodai környezet megteremtése, a gyermeki balesetek megelőzése
- egészségügyi vizsgálatok.

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról szóló 1997. évi XXXI. törvény 6.§ (2) kimondja, hogy:

„A gyermeknek joga van ahhoz, hogy segítséget kapjon a családjában történő nevelkedéshez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez, valamint önálló életvitelének megteremtéséhez”.

Az óvodavezető köteles az illetékes gyermekjóléti szolgálatot értesíteni, ha megítélése szerint a gyermek – más vagy saját magatartása miatt – veszélyhelyzetbe kerül.

A GYERMEKVÉDELMI FELADATAINK MEGVALÓSULÁSÁT SZOLGÁLÓ ELJÁRÁSOK:

- prevenciós eljárások az óvodába való lépéstől kezdve
- a gyermeki veszélyeztettség felismerése, eljárási kötelezettség ez ügyben
- kapcsolatteremtés, kapcsolattartás a családokkal
- a szülők tájékoztatása a pedagógiai munkánkról, szabályzatainkról
- szülői szervezet működtetése az információs áramlat biztosítása érdekében, együttműködés érdekében
- a segítség formáinak megkeresése
- logopédiai fejlesztés biztosítása
- aktuális helyzetekben szakemberhez irányítás
- családgondozóval való kapcsolattartás
- dokumentációs feladatok, nyilvántartás.

IX. NEMZETISÉGI NEVELÉS /SZLOVÁK/

Célja:

Nevelési alapelvünk: Szeretetteljes, biztonságérzetet adó, érzelemben - gazdag szlovák nemzetiségi nyelvi nevelést is végző óvoda megteremtése, ahol a gyermekközpontúság, a gyermek középpontba helyezése határozza meg programunkat.

Nemzetiségi óvodai nevelésünket a 17/2013 (III.1) EMMI Korm. Rendelet a nemzetiségi óvodai nevelésnek irányelve és a nemzetiség iskola oktatásának irányelve kiadásáról szóló rendelet szerint határoztuk meg.

A rendelet szerint:

4. § (1) A nemzetiségi óvodai nevelést biztosító óvoda az Óvodai nevelés országos alapprogramja, valamint a 3. mellékletben meghatározott. Nemzetiségi óvodai nevelés alapelvei figyelembevételével készíti és fogadja el pedagógiai programját.

4.§ (3) bekezdés *b)* pontja szerint nemzetiségi nevelést folytató kétnyelvű óvoda vagyunk.

4.§ (5) a (3) bekezdés *b)* pontja szerinti óvoda mindkét nyelv, a nemzetiség nyelve és a magyar nyelv fejlesztését szolgálja.

Az óvodai élet tevékenységi formáiban a két nyelv használata érvényesül, a hangsúly a nemzetiségi nyelv fejlesztésén van. A két nyelv használatának arányát a pedagógiai programban kell meghatározni úgy, hogy annak az óvodai nevelési év első hónapjában az érintett gyermekek nyelvismerete vonatkozásában végzett felmérés adataira kell épülnie.

17/2013(III.1) EMMI Korm. Rendelet a nemzetiségi óvodai nevelésnek irányelve és a nemzetiség iskola oktatásának irányelve kiadásáról 3) bekezdés b) pontja szerinti óvodánk - mindkét nyelv, a nemzetiség nyelve és a magyar nyelv fejlesztését szolgálja.

Személyi feltételek:

A szlovák nyelvi nevelést szlovák nemzetiségi végzettséggel rendelkező óvodapedagógus végzi.

A szlovák nemzetiségi nyelvi nevelést az óvodai élet minden napjában játékba integrált egyéni és csoportos tevékenységekben végezzük.

A hetirend terve szerint szlovák nyelvű tevékenységformákban (játék, mesélés-verselés, ének-zene, énekes játék, gyermektánc, rajzolás, festés, mintázás, kézi munka, mozgás, a külső világ tevékeny megismerésében és a munka jellegű tevékenységekben) is fejlesztjük a gyerekek szlovák nyelvi nevelését.

Szlovák nemzetiségi nevelő óvodában a dolgozóknak feladatuk, hogy megvalósítsák a nemzetiségi óvodai nevelés célkitűzéseit.

A nemzetiségi nevelés célja-és feladata:

1. Óvodánkban a nemzetiségi óvodai nevelés a gyermekek életkori sajátosságainak és a gyermek egyéni fejlettségének megfelelően a nemzetiség nyelvének és kultúrájának megismerését és elsajátítását, a kulturális hagyományok átörökítését és fejlesztését szolgálja.

2. A nemzetiségi nevelésünk célja és feladata:

- biztosítson anyanyelvi környezetet a gyermekek számára;
- ápolja és fejlessze a nemzetiségi életmódhoz, kultúrához kötődő hagyományokat és szokásokat;
- készítse fel a gyermeket a nemzetiségi nyelv iskolai tanulására;

- segítse a nemzetiségi identitástudat kialakulását és fejlesztését.
- Óvodánkban törekednünk kell arra, hogy a gyermekek érzelmi biztonságának megteremtése mellett - figyelembe véve a gyermek nyelvismeretét - minél teljesebbé váljon a nemzetiség nyelvén folyó kommunikáció. Az óvodapedagógus a rendszeresen visszatérő kommunikációs helyzetekkel biztosítja az utánzáson alapuló nyelv elsajátítását.
- A nemzetiségi kultúrkincsből és az anyanemzet kultúrájából (irodalom, zene, népi játék) tudatosan felépített tematika segítségével változatos módon szervezzük meg a nyelvelsajátítást. A kialakult nyelvi szituációk függvényében, a természetes nyelvtanulási eljárásnak megfelelően rugalmasan alakítjuk csoportunk heti- és napirendjét.
- A nemzetiségi óvodánk nevelő munkáját kiegészíti a családdal (szülőkkel, nagyszülőkkel stb.), a nemzetiségi intézményekkel, szervezetekkel való együttműködés, különösen a gyermekek nyelvi kultúrájának fejlesztése, a hagyományápolás és a nemzetiségi identitástudat megalapozása és fejlesztése terén.
- Nemzetiségi óvodai nevelést folytató óvodánk a nemzetiségi kultúra és nyelv ápolását segítő eszközökkel rendelkezik.
- Az óvodai környezetünk tükrözi a nemzetiség kultúráját, a nemzetiség életmódját, szokásait, hagyományait és tárgyi emlékeit.

Az óvodánkban folyamatosan lehetőséget biztosítunk, a nemzetiségi (szlovák nyelv) megismerésére, a nyelvtanuláshoz szükséges családi, derűs légkör megteremtésére.

Minden nevelési évben a szülők kérelmezik gyermekeik számára az óvodai szlovák nemzetiségi nyelvvel való ismerkedést, és ezeket a kérelmeket dokumentáljuk.

Az éves anyagot a négy évszaknak megfelelően tervezzük.

Az óvodai szlovák nemzetiségi nevelésnél domináló feladatunk, hogy felkeltsük gyermekeink kíváncsiságát a nyelv iránt.

Kihasználjuk a természetes helyzeteket is, a különböző játékos tevékenységeket és olyan szituációkat teremtünk, ahol lehetőség van a nyelvi kifejezések játékos gyakorlására.

Sokoldalú képességfejlesztés segítségével a személyiség fejlődésének biztosítása, elősegítése a célunk.

A gyermekek szívesen sajátítják el a jó ritmusú mondókákat, az egyszerű verseket, a vidám hangzású gyermek és népdalokat.

Az elsajátított mondókákkal, versekkel, dalokkal színesítjük az ünnepi műsorainkat, hagyományőrző rendezvényeinket.

Nagy hangsúlyt kap a kreatív gondolkodási irány megerősítése.

A tevékenységekbe ágyazott nyelvi helyzetek élményt nyújtanak, megfelelő érzelmi telítettséget biztosítanak a gyermekek számára. A nyelv iránti pozitív beállítódás így a nyelvi élmények segítségével alakul.

Fontosnak tartjuk az óvodás gyermekeink életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségének figyelembevételét, a harmonikus fejlődés elősegítését, a szlovák nyelv és kultúra megismertetését, és sokoldalú képességfejlesztés segítését.

A gyermekek és a művészetek között erős érzelmi kötődések kialakítását.

Községünkben szlovák anyanyelű emberek is élnek, elsősorban az idősek körében.

A gyermekek az otthoni környezetben alig beszélik a nyelvet, de néhányan rendelkeznek passzív szókinccsel.

Büszkék vagyunk népviseleti ruháinkra, amelyeket szívesen viselnek gyermekeink az óvodai és a községi rendezvényeinken: szüreti felvonulás, szüreti délután, Falunap.

Néhány éve községünkben létrehozták a FALUMŰZEUMOT, ahová óvodai szervezett kirándulás keretében is elmegyünk gyermekeinkkel. Ízelítőt kapnak a népi kultúráról és tárgyi értékeiről.

A szlovák nyelvi nevelés tevékenységformái

Játék

Hry

Az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze az óvodai nevelésben, semmi mással nem helyettesíthető, a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége.

Verselés-mesélés

Básne – rozprávky

Évszakokhoz, ünnepkörökhöz és hagyományokhoz kapcsolódóan a gyermekek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének segítése. A gyermekek nemzetiségi identitástudatának megalapozása a szlovák nyelvű verseken, mondókákon, meséken keresztül.

Ének, zene, népi játék, tánc

Spev, hudba, ľudové hry a tance

A közös éneklés, közös énekes játék örömeinek megéreztetése.

Szlovák nyelvi nevelésünk során minél több olyan zenei élményekhez juttassuk gyermekeinket, melyek megalapozhatják zenei nyelvüket, s hozzájárulhatnak a nemzetiségi identitástudat kialakulásához.

A ritmikus mondókák, énekek, dalos játékok formálják zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat.

Évszakokhoz, ünnepkörökhöz és hagyományokhoz kapcsolódó mondókák, dalok megismertetése a gyermekek életkorának és egyéni képességeinek megfelelően.

Rajzolás, mintázás, festés, kézimunka

Kreslenie, modelovanie, ručná práca

A gyermekekben felkelteni az igényt az alkotásra, a képi, szabad önkifejezésre. Esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítása az alkotó tevékenység folyamán.

A gyermeki alkotó – alakító tevékenység feltételeinek megteremtése: a rajzolás, mintázás és a különböző technikai alapelemek és eljárások.

Mindennapos mozgás

Každodenný pohyb

A gyermekek természetes harmonikus mozgásának, testi képességeinek fejlesztése játékos formában.

Egészséges életmód erősítő egyéb tevékenységek teremben és szabad levegőn a gyermekek egyéni szükségleteit és képességeit figyelembe véve.

- Torna

- Játékos mozgás.

A külső világ tevékeny megismerése

Aktívne obl'úbenie si prostredia

A közvetlen és tágabb környezet felfedezése.

Pozitív érzelmi viszony kialakítása a természeti – emberi – tárgyi világ értékei iránt.

A környezet megismerése közben a gyermekek mennyiségi, alaki, nagyságbeli, tér és síkbeli, valamint mennyiség szemléletének alakítása.

Hagyományos és helyi témakörök:

- Leto
- Jar
- Jeseň
- Zima
- Zvieratá
- Velká noc
- Materskej škole
- Rok, mesiac, týždeň, deň
- Mikuláš
- Formy, dlhý – krátký
- Jeden, dva, tri, stb
- Rodina
- Zvieratá
- Ovocie

Munka jellegű tevékenységek

Cinností pracovného charakteru

A gyermekek egyéni fejlettségének megfelelően tervezzük.

- naposi munka – önkiszolgáló tevékenység

tanier, vidlička, nôž, lyžica, chlieb

- környezetépítő munka
- kisebbek segítése
- növények, környezet gondozása - polieva kvety
- önkiszolgálás

- naposi munka – denná práca
- nemzetiségi sarok rendezése.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként

- a) a gyermekben alakuljon ki pozitív érzelmi viszony a nemzetiség kultúrája és nyelve iránt; -
2908 M A G Y A R K Ö Z L Ö N Y • 2013. évi 35. szám
- b) életkorának és egyéni képességeinek megfelelően rendelkezzen olyan szókinccsel, amely lehetővé teszi, hogy a megszerzett ismereteket tudja a nemzetiség nyelvén közvetíteni;
- c) tudjon tájékozódni a kommunikációs helyzetekben;
- d) ismerjen a nemzetiség, az anyanemzet (anyaország) kultúrájából merített dalokat, meséket, verseket, mondókákat és játékokat (esetenként tájnyelven is);
- e) ismerkedjen meg a helyi nemzetiségi szokások, hagyományok és tárgyi kultúra értékeivel; tanulja meg azok tiszteletét és megbecsülését.

A nemzetiségi nyelvvel való ismerkedésre felhasznált anyagok:

- ÚTMUTATÓ/ A NEMZETISÉGI ÓVODÁK HELYI NEVELÉSI PROGRAMJÁNAK ELKÉSZÍTÉSÉHEZ/
- AZ ORSZÁGOS SZLOVÁK ÖNKORMÁNYZAT által küldött anyagok
- A SZLOVÁK PEDAGÓGIAI MÓDSZERTANI KÖZPONT által küldött anyagok, CD-k, hangkazetták,
- Szemléltető eszközök, bábok, könyvek

Amennyiben lehetőségem van, szívesen veszek részt a Nógrád Megyei Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat és az ORSZÁGOS SZLOVÁK ÖNKORMÁNYZAT által szervezett továbbképzéseken hazánkban és Szlovákiában.

X. AZ ÓVODAI ÜNNEPEK ÉS MEGEMLÉKEZÉSEK

1.HAGYOMÁNYOS ÜNNEPEINK:

- A GYERMEK NÉVNAPJÁNAK ÉS SZÜLETÉSNAPJÁNAK MEGÜNNEPLÉSE
- MIKULÁS-NAP
- ANYÁK NAPJA

- ÉVZÁRÓ
- GYERMEKHÉT

2.NÉPHAGYOMÁNYOKHOZ KAPCSOLÓDÓ ÜNNEPEK:

- KARÁCSONY
- FARSANG
- HÚSVÉT

3.NEMZETI ÜNNEPEINK:

- MÁRCIUS 15.
- MÁJUS 1.
- OKTÓBER 23.

4.HELVI SZOKÁSOKHOZ KAPCSOLÓDÓ ÜNNEPEK:

- AUGUSZTUS 20.
- IDŐSEK NAPJA
- SZÜRETI NAP
- FALUNAP

Az ünnepek és megemlékezések lebonyolítási rendjét a mindenkori éves eseményterv és munkaterv tartalmazza.

Pedagógiai programunk értékelése

A pedagógiai program értékelésével választ kapunk a program gyakorlatban történő bevalására:

- A program céljait és a megvalósulás szintjét összevetve elemezzük és értékeljük a tapasztalatokat,
- Megjelennek-e a nevelő-fejlesztő tartalmak, a program milyen eredményeket hozott. (nevelőtestület értékelése, szülők visszajelzései)
- A program megvalósulásának ellenőrzése tervszerű, előre megbeszélte szempontok szerint és spontán alkalomszerű ellenőrzésekkel történik.

„Csináljon bármit, ami nyitogatja szemét és eszét, szaporítja tapasztalatait. Ő azt hiszi, csak játszik. De mi már tudjuk, mire megy a játék. Arra, hogy e világban otthonosan mozgó, eleven eszű, és tevékeny ember váljék belőle"

/ Varga Domokos /

Felsőpetényi Óvoda
2611, Felsőpetény
Munkácsy út 7.

OM azonosítója: 032138

Legitimációs záradék

Az óvoda nevelőtestülete a Helyi Pedagógia Programot módosításaival együtt 2025. augusztus 31 –én igenlő szavazattal elfogadta.

Az elfogadás tényét az óvodapedagógus hitelesítő aláírásával tanúsítja.

Kelt: Felsőpetény, 2025.augusztus 31.

.....

Paulóné Lassú Marianna
igazgató

A Helyi Pedagógia Program tekintetében véleményezési jogával élt az óvoda szülői szervezete.

Felsőpetény, 2025. augusztus 31.

Barabás Nelli
szülői szervezet elnöke

A Helyi Pedagógiai Programtekintetében egyetértési jogával élt a Felsőpetényi Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat. Véleményüket a számú jegyzőkönyv tartalmazza.

Felsőpetény, 2025.

Pápainé Laczkovszki Zsuzsanna
Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat elnöke
PH

Az Nkt. 26. § (1) bekezdése és 83. § 2) g) pontja által felhatalmazva, a a Felsőpetényi Óvoda Pedagógiai Programját a fenntartó a számú határozatával jóváhagyta.

Felsőpetény, 2025.

A fenntartó képviselőjében
P.H.

Tartalomjegyzék:

I.	Óvodánk bemutatása	3
	Alapelveink, törvényi háttér	4
II.	Gyermekekép, óvodakép	5
	Az óvodai nevelésünk célja	6
III.	Az óvodai nevelés feladatai	7
	1. Az egészséges életmód alakítása	8
	2. Az érzelmi, erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés	13
	3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	15
IV.	Az óvodai élet megszervezésének elvei, személyi feltételek, tárgyi feltételek	17
	Óvodánk nyitva tartása	18
	Az óvodai élet megszervezése	18
	Az óvoda kapcsolatai	21
V.	Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai	22
	1. A játék	23
	2. Verselés-mesélés	24
	3. Ének, zene, énekes játékok, tánc	27
	4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	30
	5. Mindennapos mozgás	33
	6. A külső világ megismerése	36
	7. Munka jellegű tevékenységek	40
	Játékos tevékenységek	42
	8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás	45
	9. A játék és a tanulás	46
VI.	A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére	47
VII.	Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése	49
VIII.	Gyermekvédelem	50
IX.	Nemzetiségi nevelés /szlovák/	51
X.	Az óvodai ünnepek és megemlékezések	57
	Legimitációs záradék	60-61